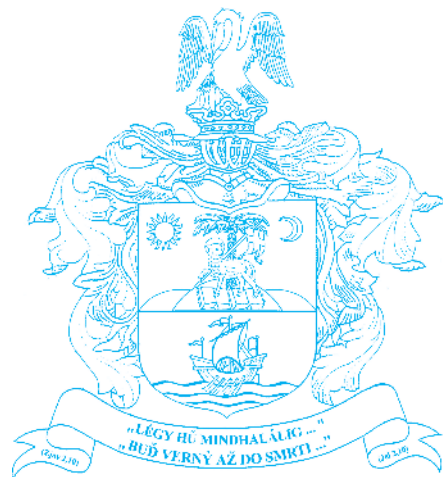


KÁLVINISTA SZEMLE

A SZLOVÁKIAI REFORMÁTUS KERESZTYÉN EGYHÁZ
HIVATALOS LAPJA



LXXXIX. évfolyam

2. szám

Komárom, 2018. február

Ára 35 cent

MEGVAN AZ IDEJE AZ ELCSENDESEDÉSNEK

A böjti időszak kezdetén nem kerülheti el figyelmünket az a tény, hogy Jézus is tanított a böjtről: „Amikor pedig böjtöltök, ne nézzetek komoran, mint a képmutatók, akik eltorzítják arcukat, hogy lássák az emberek böjtölésüket. Bizony, mondom néktek: megkapták jutalmukat. Amikor pedig te böjtölsz, kend meg a fejedet, és mosd meg az arcodat, hogy böjtölésedet ne az emberek lássák, hanem Atyád, aki rejtve van; és Atyád, aki látja, ami titokban történik, megfizet neked” (Mt 6,16–18).

Jézus teljesen természetesen beszél a böjtölésről, mint a vallásos ember megszokott gyakorlatáról, és nem azt mondja, hogy ha véletlenül rászánnátok magatokat arra, hogy a böjtölést is kipróbáljátok... Mivel Jézus szerint a böjtölés teljesen természetes velejárója az istenfélő ember életének. De nem arról tanít, hogy ezt tenni kell, hanem arról, hogy hogyan kell azt jól, biblikusan és Istennek is tetsző módon cselekedni.

A böjtölés mikéntjéből Jézus példát állított elénk, hiszen küldetése teljesítésére indulva, Ő maga is visszavonult a pusztába negyvennapos böjtöt tartani. Imádkozott és böjtölt, amikor talán lelkében végigvonult mindaz, ami várt rá: az Istentől messze került, elszakadt, bukott embert visszavezetni a mindenható Istenhez, és az emberiségnek üdvösséget szerezni. Feltárult előtte az Isten megmásíthatatlan szeretete és végzése: megmenteni az embert a kárhóztól, hogy megtörtent teste és kiontott vére által, aki csak akar, üdvösséget, megmenekülést kapjon – ha ezt hiszi – a mindenható Istentől ingyen, kegyelemből, ajándékba.

Jézus böjtjének a lényege ez volt: mielőtt az emberiség érdekében megteszi azt a visszavonhatatlan lépést, hogy odaáldozza magát, mielőtt ezt a döntő szolgálatot, küldetést elkezdi, teljes egységben legyen az Atyával, szinte átitatódják az Atya

akarataival, hogy tudja teljesíteni azt. A negyvennapos böjt hátteréből ezután az a Jézus lép elő, aki megerősödött abban, hogy semmi mást nem akar ezen a világon cselekedni, mint amit Isten akarataként megértett.

A böjtölés bennünket is megerősít. Amikor még koncentráltabban az Isten akaratait kutatjuk, azáltal megerősödik a Vele való kapcsolatunk. Kitartóbbá és állhatatosabbá formál bennünket a böjt. A Galatákhoz írt levélben azt találjuk, hogy „mindenki a maga terhét hordozza” (Gal 6,5), meg azt is, hogy „egymás terhét hordozzátok” (Gal 6,2). A mai ember azonban nem szeret terheket hordozni. Mivel nem szívesen lesz teherhordó, ezért viszont nem lesz belőle teherbíró sem. A világ a könnyű és gyors megoldásokat kínálja, és az emberek is az olyan megoldásokat keresik, amelyek a legkevesebb befektetéssel a legnagyobb eredményt nyújtják. Ha valamit nem kapunk meg egy-két fohász után, akkor csalódunk Istenben, vagy azt mondjuk, nem is az Úr akarata az, hogy megkapjuk. Ha célokat tűzünk ki, de pofonokat kapunk, akkor szinte azonnal visszavonulunk és feladjuk.

Egyre kevesebbet sportolunk, mert az is önfegyelmet igényel. Kivesznek a komolyabb hobbik, mert azok is önfegyelmet igényelnek. Marad a virtuális szórakozás, mert az kontroll nélküli. Persze soha nem a böjt oldja meg a problémákat – hanem Isten!

A böjt a szellemi élet és a szellemi harc egyik fontos eszköze, de csak akkor, ha közben

nem csak a táplálkozástól, hanem a bűnöktől, az önzéstől is elfordulunk, illetve Istenhez pedig odafordulunk. A farizeusok is böjtöltek és imádkoztak – miközben megfeszítették Jézust! A böjt nem csodaszer, csak segít odafordulni Istenhez, segít megérteni a Szentlélek hangját és vezetését, segít a felkészülésben, feltölti mennyei erővel – de mindig Isten az, aki csodát tud tenni az életünkben.

Bognár Judit



*Isten ígéretei a csendben
válnak nagygyá bennünk.
(C. H. Spurgeon)*

Füst Milán

MAGYAR KÖNYÖRGÉS

*Ó mért nem küldöd sugárod,
Ó mért nem küldöd sugárod,
Isten, mennyei kardodat.*

*És mért nem küldesz látnokot,
Húnyt szemmel aki vezetni szokott,
Rettenetes lángoszlopot.*

*Mit mutassunk? nyitott sebeket,
Sáros, sebes, nyüves szíveket?
– Megalázottat ki szeret?*

*Emeld fel mégegyszer a főnket
Gyűjtsd össze megtört kis erőnket,
Könyörgeni hogy tudjunk előtted.*

FORDÍTÓ

Grammateus. Magyarul azt jelenti: írástudó

Ez a fogalom nem az írni tudó emberekre vonatkozott, hanem a héber Szentírás (az Ószövetség) és a talmudi törvények hivatásos ismerőire. Izraelben ők voltak az írástudók.

Az izraeliták közül csak néhányan tudtak írni és olvasni, így alakult ki a hivatásos írástudók osztálya. A babiloni fogságból való hazatérés után az a veszély fenyegette a népet, hogy ismét visszaesik

sőbbi évszázadok folyamán, külön társadalmi réteggé jött létre lassanként a törvénytudók osztálya. Olyan emberek voltak ők, akik Mózes törvényeit rendszeresen tanulmányozták és a népet arra megtanították. Júdeában és Galileában minden jelentős helyen volt ilyen törvénytudó. Ők oktatták a gyermekeket a vallás dolgaira, és ők tanították a felnőtteket is arra, hogy egyik-másik dologban



a bálványozás és babonáskodás bűnébe, ami miatt a hosszú fogságban kellett bűnhődnie. Abban az időben főleg Ezsdrás és Nehémiás állandóan figyelmeztette a népet Isten törvényére, amit Mózes által adott. Az volt a figyelmeztetések célja, hogy a nép el ne felejtse a törvényt. A ké-

mi az Isten akarata. Izraelben az volt a szokás, hogy hétéves kortól tizenkét éves korig minden gyermek vallásoktatásban részesült, akár falun, akár pedig városban lakott.

Az írástudók nem csak a Tórát tanították, hanem mindenféle új szabályt is. El-

Az ÚR színe előtt

Áldunk és magasztalunk Téged, örökévaló Isten, ki már a föld fundálásakor elhatározta megváltásunkat. E mai napon arra emlékeztetsz, hogy íme: akaratod szerint elindult keresztútján a fádalmak Embere. Megköszönjük Neked, Atyánk, hogy beteljesítetted a prófétai szót és szent Fiadat megváltásunkra elküldötted, aki megkereste és megtartotta azt, ami elveszett. Áldalak, én Istenem, hogy prófétáid által mindezt megjelentetted az emberiségnek, s előttem, szegény, gyarló, bűnös ember előtt is feltártad a Megváltó előre elhatározott s előkészített messiási szolgálatát. Uram, én is itt állok a böjt kapujában. Keresztútján előttem is elhalad a töviskoronás Király. Bánatos tekintete rajtam is megpihen és engem is hívogat: jer, kövess engem! Segíts, Istenem, hogy ne álljak a süketek és közömbösek közé, hanem csendesén kitérjek előtte szívemet, és hűséggel kövessem az én Megváltómat. Hűségeddel taníts hűségre, add, hogy meg tudjam tagadni magam, és vegyem fel én is keresztetemet. Veled akarom keresztre feszíteni bűnös életemet. Veled szeretnék felemelkedni újjá lett életem lépcsőfokain kegyelmed királyi trónusáig.

(Kapi Béla)

mondták például azt, hogy egyik vagy másik nevezetes írástudó azt tartotta, hogy szombatnapon ezt vagy azt nem szabad csinálni. Később azután az ilyen hivatkozások éppen olyan rangot kaptak, mint maguk a mózesi törvények. Az ilyen szájhagyományokat összegyűjtötték, és a következő nemzedéknek kötelező érvénnyel adták át. Például harminckilenc fajta munkát neveztek meg, amit szombatnapokon nem volt szabad elvégezni. Nem volt szabad például kalászt tépni vagy 880 méternél hosszabb utat megtenni. Továbbá megadták a pontos módját annak, hogy hogyan kell kezdet mosni, vagy hogy mennyi vizet szabad elhasználni.

Jézus idejében ezek e hagyományok még nem voltak összegyűjtve, hanem szájról szájra adták át. Amikor később összegyűjtötték, ebből született meg a Talmud, amelyre még ma is úgy tekintenek a zsidók, mint a kötelességek gyűjteményére, mint egy második törvénykönyvre a mózesi törvények mellett.

Gyüre Zoltán

Az utóbbi időben az történik velem, hogy a napi bibliaolvasásom során megmarad bennem egy-egy szó, fogalom, amit napközben is ismételvek, újramondok, nem hagynak békén.

Ez történt velem a múlt év decemberében, is, amikor a kolosséiakhoz írott levelet olvastuk a Bibliaolvasó vezérfonal szerint. „Gyökerezetek meg és épüljétek fel őbenne, erősödjétek meg a hit által, amint tanultátok, és hálaadásotok legyen egyre bőségesebb” (Kol 2,7). Ennek az igének alapján ez a három szó dolgozott bennem: *meggyökerezni, felépíteni, megerősödni.*

Nagyon szeretem a fákat. Néha még meg is simogatom őket. Megdöbbentő látványt jelent számomra egy földből kicsavart fa, hiszen a gyökerein keresztül a földből élt. A föld jelenti számára az életet, a táplálékot, de egyben a széltől,

magukat a ház építői? Hisz az eredeti terv az volt, hogy ott egy családi ház fog állni majd. De a befejezés váratott magára. Végül benőtte a gyom a telket – megrekedt a munka, így ért véget a ház építése.



A Dél-Frigiában, a Lükosz folyó völgyének felső részén elhelyezkedő Kolossé városa jelentős szerepet töltött be a késő ókorban. Virágzó gyapjú- és textiliparral rendelkezett. Kr. u. 60/61-ben egy földrengés elpusztította a Lükosz-völgy bizonyos részeit, feltehetően Kolossét is. Lakosságát óslakos frigiaiak, görögök és egy jókorra zsidó közösség alkotta – összesen mintegy 10 000 ember. A kolosséi keresztény közösséget, mely leginkább pogányokból alakult, valószínűleg Epafrász, egy kolosséi óslakos alapította. Onezímusz, a rabszolga, és talán a gazdája, Filemon is Kolosséból származott. Kolossé romjait 1835-ben fedezték fel, de az alaprajzát nem tárták fel.

Ha Kolossében az Isten dicsőségének szolgálata beindult, nem állhattak meg félúton, nem várhattak ölbe tett kézzel, hogy majd valaki befejezi a megkezdett munkát. Ezért tehát Pál apostol ezt üzent a kolosséiaknak is az efezusiaknak írt levelében: „Ezért tehát nem vagytok több idegenek és jövevények, hanem polgártársai a szenteknek és háza népe Istennek. Mert ráépültetek az apostolok és a próféták alapjára, a sarokkő pedig maga Krisztus Jézus, akiben az egész épület egybeilleszkedik, és szent templomná növekszik az Úrban, és akiben ti is együtt épültök Isten hajlékává a Lélek által” (Ef 2,19–22).

Fel kell építkezni a Jézusba vetett hittel és a Szentlélek segítségével. Mi erőtleneink vagyunk, gyengék, elesettek, de mindennapi küzdelmeinkben nem vagyunk egyedül. Igéjén keresztül szüntelenül halljuk: „*En minden napon veletek vagyok a világ végezetéig!*”

Itt érkezünk el a bibliai igénk harmadik fogalmához: *megerősödni.* A Krisztusba vetett hitben kell megerősödni a hívő embernek. Erre az erőre van szükségük nem csak a kolosséiaknak, de az efezusiaknak, a thesszalonikaiaknak, a filippieknek és nekünk is.

Van azonban még egy nagyon fontos, illetve érdekes kérdés, amiről még beszélünk kell. Kiknek is (mert hát többes számban beszél Pál) írja az apostol a levelét? A kolosséiaknak. De hiszen ő ebben a gyülekezetben sosem járt! Ez igaz, de ismerjük egy ember, Epafrász nevét a Bibliából, aki Kolossében lakott és átjárt Efezusba Pál apostol igehirdetéseit hallgatni, ahol Pál három évig tartózkodott.

Az apostol így vélekedett Epafrászról: „*Krisztus hűséges szolgálója*”. Az ő, Epafrász munkássága nyomán alakult meg a kolosséi gyülekezet. Később Epafrász meglátogatta Pált fogságában és tájékoztatta őt a gyülekezet életéről és gondjairól. Így született meg Pál apostolnak a kolosséi gyülekezethez írt levele.

Igen nehéz életkörülmények között élték mindennapi életüket. Kolossé Frigiában – Laodiceával és Hierapoliszsal együtt – a Kilikiából Efezusba vezető út mentén, a Lükosz-völgyben fekvő de Kr. u. 60-ban földrengés pusztította el Kolossét és a környező lakott területet.

De Krisztus élt Kolossében, mert az élet maga Krisztus.

Gyüre Zoltán

a vihartól való védekezést is. Minél mélyebb egy fának a gyökérzete, annál erősebb, annál ellenállóbb minden erőszak ellen. Ilyen és ehhez hasonló gondolatok száguldozhattak Pál apostol szívében, amikor ezt írta: *Gyökerezetek meg Jézus Krisztusban. Éppen akkor, amikor úgy látjátok, hogy a Benne való hit életveszélynek van kitéve.*

A másik fogalom, amely dolgozott bennem, a *felépíteni.*

Szolgálatom során többször utaztam át egy falun, ahol a házsorok után ott volt egy telek, melyen egy családi ház befejezetlen alapja állt éveken keresztül. Sokszor gondolkodtam azon, hogy vajon miért állt le a munka. Talán meggondolták

Keresztyén „horoszkóp” – csak komolyan hívőknek!

Vízöntő

(január 21. – február 19.)

„*A majdnak rendesen nem a vége*” – tartja a közmondás. Ne halogass tovább, nézz szembe a problémáiddal! Keress egy élettapasztalattal rendelkező embert, beszélj vele nyíltan! Egy-két dolog biztosan tisztázódni fog. A horoszkópot pedig felejtse el, úgyszem találsz benne segítséget!

Halak

(február 20. – március 20.)

Igen, te egy szeretetreméltó ember vagy! Vedd ezt komolyan, és próbáld meg felfedezni a felebarátaidban is a szeretetre méltót! Még egészen nehéz esetekben is sikerül, hisz egyáltalán nem függ a csillagzatától. Már egyetlen kedves szó is csodákra képes!

Az élet kiemelkedő fordulópontjait gyakran megelőzi a számvetés vagy a bűnbánat időszaka.

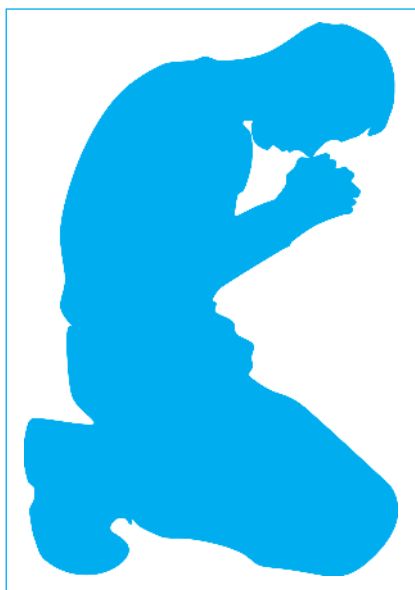
A húsvétnek is volt már előkészületi ideje, de a negyedik századtól kezdve ehhez még hozzá kell számítanunk egy hellyel-közzel negyvennapos bűnbánati időszakot is. (Az egyházi szokások eltérőek voltak még ekkoriban: Jeruzsálemben a negyven napot nyolc hétre osztották szét: a szombat, vasárnap és ünnepnapok nem számítottak bele a negyven napba, míg Spanyolországban hat hétig tartott a negyvennapos böjt, mert ott csak a vasárnapokat mentették fel a böjt alól.) A következő századokban az vált gyakorlattá, hogy a húsvétot „negyvennapos” időszak előzi meg, mely a húsvét előtti hetedik hét szerdájával (az ún. hamvazószerda) veszi kezdetét. A rá következő vasárnaptól számolva a napokat pedig egy teljes hat hétig tartó időszak következett.

Valószínű, hogy a szimmetriára való hajlandóságnak is szerepe volt a dolgok ilyen alakulásában: a húsvétot, durván számítva, egy héthetes időszak előzi meg, ugyanolyan hosszú, mint a rá következő ünnep ötvennapos ideje. Mindenesetre a negyvenes szám szimbolikája döntő jelentőségűnek bizonyul. Ez a szám igen gyakori a Bibliában, és olyan hosszabb időszakot jelöl, mely valamilyen módon Istennel függ össze. Néhány igen jelentős történetben a negyven nap és negyven éjjel az elkülönülés azon alkalma, amikor az események főszereplője megtapasztalja Isten különös közelségét. Ennyi ideig tartózkodott Mózes a Sínai-hegyen „étlen-szomjan”: Isten pedig ekkor adta át neki a Tízparancsolat két szövetségtábláját. Illés próféta is negy-

ven nap és negyven éjjel vándorolt a pusztán át kétségektől gyötörve a Hóreb-hegyéhez, és ott találkozott Istennel, aki reménnyel töltötte el a prófétát, és új feladattal bízta meg (1Kor 19).

A Jézusról szóló híradás is megemlékezik az igen fontos fordulatot jelző pillanatról, amikor ő, még mielőtt Isten küldöttjeként, mi több, Isten Fiaként a nyilvánosság elé lépett volna, elvont a pusztába, és „negyven napon át” böjtölt.

Negyven nap: a felidézett történetek fényében az előkészület különleges ideje. Kezdetben a negyvennapos időszak, úgy,



ahogy a negyedik században kialakult, az újonnan megtértek, a hitben tanítványokká lettek felkészülési ideje volt, akik aztán húsvét éjszakáján megkeresztelkedtek. Az előkészületi idő egyik célja az volt, hogy életüket megtisztítsák. Erre szolgált a böjt: **a mértéktelenségtől és a világi hívságoktól való tartózkodás.**

Elmélyült beszélgetésekben vizsgálták meg a tanoncok szándékának tisztaságát, és arra készítették őket, hogy belássák addigi, Krisztus nélküli életük minden visszásságát. Ennek a felkészülési folyamatnak a csúcspontja a húsvét éjjeli szertartás volt, amikor a kandidátusok megtagadtak minden „hitetlenséget és világi kívánságot” (Tit 2,12), ami addigi életüket jellemezte. Másfelől a felkészülési idő az új tartalom befogadásának az ideje is volt: az új hitet el kellett sajátítani. Húsvét éjjelén pedig számot adtak ismereteikről, és megvallották hitüket.

A megjobbulás viszont nemcsak az újonnan csatlakozók lehetősége volt. Hamarosan azok is esélyt kaptak a (második vagy újabb) megtérésre, akik ugyan már részesültek a keresztségben, de valamilyen botlás vagy vétek következtében kívül rekedtek a gyülekezeten. A negyvennapos bűnbánati előkészület után, nagycsütörtök napján, miután a püspök feloldozta őket a vezeklés kötelezettsége alól, visszatérhettek a gyülekezet közösségébe: a húsvétot már valamennyien együtt ünnepelték.

A kezdetben az újonnan csatlakozók és a vezeklők számára fenntartott negyvennapos bűnbánati időszak lassanként az önvizsgálat idejévé vált **minden** hívő számára. A böjt idejére fel kellett hagyni mindenféle mértéktelenséggel, és el kellett fordulni minden világi kívánságtól.

Kialakult a számvetés ideje, amikor a hívőnek minden helyzetben és egyre sürgetőbbben arról kellett döntenie: kinek engedelmeskedjék. Meg kellett vizsgálnia, miféle lélek is lakik benne – Istennek a lelke-e, vagy az ördögé, a szentség lelke-e, vagy a kárhozaté? Képes lesz-e arra, hogy szívét teljesen kitarja az örövendetes hír befogadására, hogy Krisztussal együtt, az új élet részese lehessen?

A böjtöt karneváli napok előzték meg, mellyel valószínűleg a világ ostobaságát kívánták pellengérré állítani, felmutatva a világi hívságok mérhetetlen balgaságát, és elérjék, hogy a kontraszt még élesebb legyen: melyik út az, amelyet mindenképpen kerülni kell, és mi az, ami igazán felszabadító és üdvös.

Így érünk el a nagyhéthez...

Marius van Leeuwen írása alapján fel dolgozta: **Kis Lucia**

A húsvét időpontjával kapcsolatos különbség Kelet és Nyugat között abból adódik, hogy a keleti egyház nem fogadta el azt a naptárreformot, amelyet XIII. Gergely pápa végrehajtott. A középkor folyamán nyilvánvalóvá vált, hogy a Julián-féle időszakosítás rendszere, amelyet Iulius Caesar vezetett be Kr. e. 43-ban, kiigazításra szorul. Kiderült ugyanis, hogy aki a Julián-naptárt követte, minden száz évben 0,78 nappal többet számolt. A tizenöt évszázad leforgása alatt ez a különbség bő tíz napra rúgott. Ezért XIII. Gergely meghagyta, hogy 1582 októberében tíz

napot „át kell ugrani”. Ezenfelül minden száz évben el kellett hagyni az egyik szökőév betoldott napját (szökőnap).

A római katolikus egyház a Gergely-naptárt természetesen azonnal érvénybe léptette. A legtöbb protestáns országban a (világi) naptár kiigazítására csak később került sor, egyes németalföldi provinciákban a tizenharmadik század folyamán. Oroszország 1918-ban hajtotta végre a reformot. Az ortodox egyház viszont a Julián-naptárt tartotta meg mind a mai napig.

A szerző, Kevin Leman, nem állít kevesebbet, mint hogy öt nap alatt átalakíthatja ki-ki a viselkedését, megszabadulhat egyes nem kívánt tulajdonságaitól, hogy azzá váljon mindenki, aki igazán szeretne lenni, a könyve segítségével.

A hét öt munkanapjára jut egy-egy rész, amikor az önismeret útvesztőjében próbál vezetgetni a szerző. A hétfői napnak a személyiségjegyek boncolgatása a feladata, hogy az olvasó besorolhassa önmagát a négy alaptípus (szangvinikus, kolerikus, melankolikus, flegmatikus) egyikébe. Ugyanis „az első lépés a változás felé, ha rájön, milyen a személyisége valójában. A második lépés, hogy eldönti, személyisége mely vonásán vagy vonásain akar változtatni.” Ha ez megvan, jöhet a következő lépés, ami nagyon érdekes, hiszen azt írja le, hogy mennyire befolyásolja a személyiségünket, hogy hányadikak voltunk a családban a születési sorban (legkisebb, közép-ső, elsőszülött, egyke). „A személyiség típusok leírják, hogy ki is Ön ma, a születési sorrend pedig segít felfejteni, hogyan vált ilyené”. Azt állítja a szerző, hogy az, hogy a család, amelyikből származunk, valamint az ott betöltött szerepünk nagyon nagyban meghatározza azt, hogy kik vagyunk. (Ennél a fejezetnél megtudhatja az olvasó, hogy hányadik

volt a születési sorban Barack Obama, Whoopi Goldberg, Angelina Jolie, Brad Pitt, Chuck Norris vagy Hillary Clinton és A születési „sorsrend” klasszikus példái közt ott található Jim Carrey élettörténete, hogy miképp lett a legkisebb fiú Hollywood egyik sztárja. Mindezek a példák azt segítik, hogy érthetőbbé váljék a tény: a születési sorrend az tényleg sorsrend.)



A szerdai, csütörtöki és pénteki feladatok elolvasása nem kevésbé érdekes és hasznosak, mint az eddig leírtak. Olvasmányos, humoros és közérthető a

stílus. Az írásom végén a szerzőtől volt idézettel szeretném biztatni a változtatni akarókat: ahogy Winston Churchill mondta a háborús időkben: „Soha ne add fel!”

–kl–

(Harmat Kiadó, Budapest 2016)

(A Harmat Kiadó jóvoltából a feladványunk helyes megválaszolóit közül hárman megkaphatják ajándékba az ajánlott könyvet.)

Feladvány

Hogy hívták Jákób elsőszülött valamilyen legkisebb fiát?

Kérjük, hogy megfejtésüket legkésőbb **március 15-ig** juttassák el a Kálvinista Szemle szerkesztőségének címeire (**930 10 Dolný Štál 386**). A helyes választ beküldők közül hárman ajándék könyvet kapnak.

A decemberi számban feltett kérdésre azok válaszoltak helyesen, akik azt írták, hogy az Újtestamentum egyetlen prófétai könyve A jelenések könyve.

Azon kedves olvasóink közül, akik helyes megfejtést küldtek be, hárman részesülnek – a Harmat Kiadó jóvoltából – könyvjutalomban, mégpedig **Balázs Katalin** (Pered), **Ribarics Márta** (Komárom) és **Schiller Mária** (Tornalja). Mindhárman Martin Luther A 147. zsoltár magyarázata című könyvét kapják ajándékba.

Nyereményükhöz gratulálunk, postán küldjük el.

A szerkesztőség

Rácsok mögött szabadon

Jézus egykoron figyelmeztette a követőit, hogy a hitükért sokakat börtönbe csuknak. Így történt Pál apostollal is, aki négy évet töltött fogolyként a börtönben.

Boros Lajos története rendhagyó. Lajos nem a hitéért került a rácsok mögé, hanem kicsapongó élete vezetett oda, hogy sajnos több mint húsz évet raboskodott. Ahogy ő fogalmaz: „Mélyről mentett ki az Isten. Hétszer voltam büntetve, és ez mind börtönbüntetés volt: a fiataloktól tököli börtöne, Sándorháza, Sátoraljaiúj hely, a Gyűjtő, Márianosztra, Sopronkőhida, a váci fegyház kétszer, az egrai börtön. Ezt mind szándékos bűncselekményekért kaptam. A négy rablásom

mellett volt betörésem is, autólopás, deviza – bűncselekmény... Igen a bűnnek erről a mélységéről az a bűnös tud igazán beszélni, aki annyira mélyre süllyedt, mint jómagam is.”

Az egész könyv egy folyamatos történetmesélés arról, hogy lehet megismerni az élő Jézus Krisztust a börtön falain belül. Nem csak megismerni, de mélyen meg is élni a keresztyén hitet, még annak ellenére is, hogy a fegyházban gyakori a személyeskedés, esetleg még a fizikai bántalmazás is – vallja a szerző.

Elmondja, hogy lehet rendszeresen hirdetni az igét, összegyülekezni, úrvacsorázni, sőt elérkezi a pillanat, amikor ki lehet lépni a börtön falain kívül-

re és más fegyházakban is misszionálni. (Boros Lajos első kinti szolgálata a váci baptista imaházban volt 2005-ben, majd ott volt 2011-ben a tatai református ifjúsági találkozón, a Csillagponton is.)

Az, hogy Urunk életeket képes megváltoztatni, jól példázza Boros Lajos élettörténete, aki a fegyházból való szabadulása után rendezett házasságban, családapaként él. A megtérését az Úrban úgy hálálta meg, hogy ahol csak lehet, ott misszionál. Ez az élettörténet ékes példája annak, hogy van kiút a mélységekből, Boros Lajos megszabadulása kapaszkodót jelenthet hasonló sorsúak számára is.

Szmrecsányi Csaba

(Harmat Kiadó, Budapest 2017)

A KÖTÖDÉS GYÖKEREI (5.)

A szeparációs problémák orvossága

Az érző szív védőpajzsa a biztonságot nyújtó kapcsolatot. Egy gyerek akkor tud megmaradni a mély kötődésben, ha biztonságot nyújt neki a kapcsolat. Ez azt jelenti, hogy biztonságot nyújtó kapcsolatot kell fenntartanunk a gyerekeinkkel, amelyben bízhatnak bennünk, és amelyen kívül marad minden, ami megszegyeníti, távolodásra készíti és megijeszti őket. Ha mi nem nyújtunk biztonságot, a gyerekünk agya kapcsol védekező üzemmódba, és bekövetkezik a védekező elhatárolódás. Ha a kapcsolatunkon belül túl sok stressz éri (elutasítottágérés, szégyen vagy félelem), a gyermek visszahúzóódik; nyílt és bizalmas közeledés helyett óvatossá válik. Ha ez az ösztönös védekezés rögzül, akkor a védekező elhatárolódás a nevelés és az egészséges fejlődés kontextusát: a bizalmi kapcsolatot teljesen lerombolja.

a közelségnek. Lehet, hogy csak egy órán át tart ez az állapot, de lehet, hogy sokkal tovább. A gyerekünk ilyenkor maga sem tudja, hogy mi ütött belé. Csak megtörténik vele. Az agya azt mondja: „Ez már túl sok nekem. Nem tudom elviselni a hosszú várakozást!” Segíthetünk rajta, ha megértjük, hogy nem bántani akar, nem büntetni akar a sértődött viselkedésével, hanem segítségre van szüksége. Nem felejtett el minket, csak túlságosan hiányoztunk neki. Addig tarthatjuk egy nagy ölelésben, amíg felolvad a jég. Lehet, hogy el is sírja magát, és ez nagyon jó jel; azt mutatja, hogy kezd felengedni.

De sajnos sok gyereknél már nemcsak időnként fordul elő ilyesmi, hanem állandósul. A gyerekek könnyen beleszáradnak a védekező állapotba. Amikor valaki – gyerek vagy felnőtt – több szeparációt, szégyent vagy félelmet él át, mint amennyit képes el tud viselni, akkor az agya úgy dönt, hogy elég. Ettől kezdve ellenáll a kap-

lácson is a gyerekünk, akkor oldjuk meg, hogy legalább a szagunkat érezze. Ha el kell mennünk, tegyük a feje mellé egy pótlót, ami rajtunk volt, vagy egy kispárnát, amin még érződik a megszokott parfümünk illata. Nem a különletet kell gyakoroltatni, hanem a kötődést kell megkönynyítani ahhoz, hogy a gyerekünk számára akkor is biztonságérzetet adjon a kapcsolatunk, amikor nem vagyunk mellette.

Ha a gyerekünk a szeparációtól szenved, nem az a megoldás, hogy addig tartjuk benne, amíg hozzászokik. Segítenünk kell neki, hogy valamin keresztül tudjon hozzánk kapcsolódni. **A kapcsolattartásban kell neki segítenünk, nem az elszakadásban.**

Amikor az óvodás sír és nem akar bemenni, mi a megoldás? Ha muszáj óvodába járnia, akkor sem az, hogy lehámozzuk magunkról és otthagyjuk. Adjunk neki valamit, ami segíti a távolság áthidalásában! Egy fénykép vagy egy Anyához kapcsolódó kedves tárgy a zsebében, vagy egy rajz, amit neki készítettünk... A karjára köthetünk, vagy a nyakába adhatunk egy kis kendőt, ami a miénk.

Mikor jön el az idő, amikor a távollétünk nem okoz lelki sérülést a gyerekeknek? Minél jobban kötődik, annál jobban fejlődik. Minél jobban fejlődik, annál gyorsabban érik. Minél mélyebben tud már kötődni, annál kevésbé kockázatos, ha a felismeresebb kötődési formákra nincs lehetősége: tehát, ha egy ideig fizikailag nem vagyunk a közelében. Mikor utazhatunk el a gyerekünk nélkül? Amikor a távollétünkben is tud hozzánk kötődni. A válasz tehát: több kötődés. Mélyebb kötődés. És ez mikor következik be? Amikor odaadta neked a szívét. Amikor már legalább az érzelmi szeretet szintjén kötődik, akkor már hosszú időn keresztül tudja magában hordozva is fenntartani a hozzád fűződő kapcsolatát úgy, hogy nem vagy vele, akár hetekig is. Fájni fog a szíve, hiányozni fogsz neki, panaszkodni fog, sírni fog, de nem lesz veszélyben, mert a kötődése és az érző szíve megmarad. Az érzelmei táplálni fogják a kapcsolatokat a távollétedben. És ez mikor lesz? Ha minden jól alakul és a fejlődés feltételei adottak, az érzelmi szeretet útján való kötődés ötéves kor körül szokott megjelenni. A kapcsolat végzi el a munkát. Mit csináljunk, hogy mélyebben kötődjenek hozzánk a gyerekeink? Tegyük biztonságossá és könnyűvé számukra a kötődést! A gyermek akkor tud elég mélyen kötődni, ha a szíve érző és nyitott maradhat.

Brouwer Pálhegyi Krisztina

(A szerző engedélyével: krisztamami.wordpress.com)



A kapcsolattartásban kell segítenünk, nem az elszakadásban.

A védekező elhatárolódás azt jelenti, hogy „A hiányod túl fájdalmas. A szívemre húzok egy páncélt, hogy soha többé ne érezzek ekkora fájdalmat.” A védekezés nem válogat: **a fájdalommal szemben érzéstelenített szív a szeretettel szemben is érzéketlenné válik.** Ha a gyerekek hiába várt az óvodában, mert nem tudtál érte menni a megszokott időben, és a várakozás túl nagy stressz volt a számára, akkor hogy fogad, amikor megérkezel? Ahelyett, hogy a nyakadba ugrana, elutasítja a közeledésedet. Sok volt neki a várakozás, és az agya (átmenetileg) védekező üzemmódba kapcsol. Ha tudja, hogy egy időre elutazol, akkor már mielőtt elmész, elkezd veled távolságtartóan, zárkózottabban, akár ellenségesen is viselkedni. Közeledés helyett távolodik; így védekezik a fájdalom ellen. Amikor hazaérsz, és alig várod, hogy újra magadhoz öleld, nem simul bele az ölelésbe, hanem megfeszíti a hátát. Ellenáll

csolatoknak; vigyáz, nehogy újra fájdalmat jelentő közelségbe kerüljön valakihez. Ezt sem akarattal csinálja, csak megtörténik vele.

Mit tegyünk? Mi a megoldás a szeparációs problémákra?

Nagyon kapaszkodós a gyerekek? Mindegy rajtad lóg, nem lehet levakarni? Mi a baj? Szeparációs problémája van. Ötéves, és nem lehet otthagyni az óvodában? Nem tud megbirkózni az elszakadással? Mi a baj? Szeparációs problémája van. Négyéves, és mindig gond van az esti lefektetéssel? Mi a baj? Szeparációs problémája van.

Azt szoktuk gondolni, hogy ilyenkor az elszakadást, az önállóságot, a különletet kell gyakoroltatnunk. Minél többet gyakorolják a szeparációt, annál jobban fog menni. De pont az ellenkezője a megoldás. **A szeparációs problémák orvossága nem a kapcsolat leépítése, hanem a megerősítése.** Ha nem lehetünk olyan közel, hogy

Az első lépés a gyógyulás felé

Biztos vagyok benne, hogy Isten látja a sok beteg házasságot, de abban is biztos vagyok, ha kellő ismerettel és felkészültséggel rendelkeznenék, akkor sok fájdalmat és keserőséget megspórolhatnánk. „A férjem egyáltalán nem beszélget velem... A feleségem úgy viselkedik velem, mint ha én lennék a leggonoszabb, de legalábbis a leglustább ember a világon... A férjem azt gondolja, hogy olyan könnyű itthon nevelni a gyerekeket, és vezetni a háztartást... A feleségem egyáltalán nem mutatja ki, hogy szeret, pedig én miatta és a családom miatt vállalom a sok túlórárt...” – hallom gyakran a tanácsadóban. Egyetlen házasság sem mentes a próbatételektől és kisebb-nagyobb krízisektől, de egyáltalán nem mindegy, hogy ezekhez a kihívásokhoz hogyan állunk hozzá, és mit tudunk kihozni belőlük.

Egyik legnehezebb dolog önmagunknak bevallani, hogy házasságunk nem olyan, amilyennek egykor elképzeltük (ha egyáltalán elképzeltük valahogy). De mivel keresztyén hitünk szerint a házasságot élet-hosszig kötjük meg, és emberi gyarlóságunk azt sugalja, hogy a valóság helyett inkább szépítgessük a problémákat, így inkább – felvállalva a boldogtalanságot – **leplezzük** a fájdalmat, **megszokjuk** a rosszat. De legszűkebb környezetünk mindezt látja és velünk együtt szenved.

Nem elégedhetünk meg azzal a kegyes válasszal, hogy mindennek oka a bűn, hanem meg kell neveznünk a bűn következményeit, hogy azokon a helyeken **elindulhasson a gyógyulás**. Az a hozzáállás, hogy ha Jézushoz fordulunk, Ő mindent helyrehoz helyettünk a házasságunkban is, félrevezető! Hiszen Jézus nem azt ígérte, hogy helyettünk mindent megold: dönt, bocsánatot kér, elmosogat, gondolkodik, beszélget, bevásárol, kimutatja a szeretetet, elhagyja a rossz szokásainkat és még sorolhatnám, hanem hogy velünk lesz mindezekben a változásra szoruló helyzetekben is. Szükséges tehát, hogy megvizsgáljuk, mi mindent kínál Isten eszközként ahhoz, hogy kapcsolataink egészségesek legyenek, illetve gyógyuljanak.

Társadalmunkban, de egyházi körökben is sajnos, még mindig **szégyen a segítségkérés**, pedig abban a felvetésben, hogy *mi-ként lehetne változtatni és jobb mederbe terelni a kapcsolatot?*, semmi szégyelleni való dolog nincs! Isten nem azt akarja, hogy élethosszig egy bánatos és kínzó kapcsolati börtönben éljünk, hanem hogy találjuk meg azt az erőforrást, mely erőt ad a változáshoz. Azt tapasztalom, hogy hitetlen házaspárok hamarabb ismerik be, hogy baj

van a házasságukkal, és az esetleges válás előtt még adnak maguknak egy esélyt, felkeresve a szakmai segítséget. Bennük ugyanis nincs az a hamis elképzelés, hogy *a lényeg, hogy ne váljunk el*. Az ő fölfogásuk szerint két lehetőség van, ha nem működik jól a házasság: válás vagy változtatás. A házasság célkitűzése ugyanis nem lehet az, hogy *csak ne váljunk el!* Ez túl kevés, sőt beteges! A házasság lényege, hogy a férfi és a nő közötti kapcsolat minőségében fejlődjön, és tükrözze azt a szent egységet és szeretetkapcsolatot, ami az Atya, a Fiú és a Szentlélek között megvalósul. **Isten ehhez mindnyájunknak adja az áldását.**

Mit tehetek tehát, ha azt érzem, hogy valami nincs rendben a házasságommal? Először is: elhiszem-e, hogy Isten azt szeretné, hogy a házasságom jó legyen, azaz, hogy visszatükrözze Istennek a voltát, mert Ő gyönyörködni szeretne a házasságomban? Másodszor: elhiszem-e, hogy nem véletlen, hogy az, akivel összekötöttem az életemet, ő a legmegfelelőbb arra, hogy engem olyan-ná formáljon, amilyennek Isten eltervezett? Harmadszor: felismerem-e, hogy a boldog házasság megéléséhez nekem is és

hogy túlzottan lobbánékonyak vagyunk és a legkisebb ügyet is felfújjuk? Lehet, hogy nem merjük magunkhoz közel engedni a párunkat, és nem is merjük megközelíteni (a közelség ugyanis sérülést is okozhat)? Vagy nem hisszük el, hogy szerethetők vagyunk, és ezért zárkózottá és támadókká válunk?

Ha jól megfigyeljük a fent említett okokat, észrevehetjük, hogy mindezek nem is a párunkról, hanem **önmagunkról** szólnak. Leggyakrabban ugyanis önmagunkkal van bajunk, amit viszont „szakszerűen” át tudunk ruházni a másikra. Ezért javaslom, hogy a harmadik körben vizsgáljuk meg magunkat: mi okozta azt, hogy ilyen-né váltam? Milyen utat jártam be, mely ide vezetett engem? Mi minden befolyásolta azt, hogy „foltjaim” vannak? Lehet, hogy mások voltak rám ilyen hatással, mert így neveltek, ilyen példákat láttam magam előtt? Lehet, hogy nem kaptam meg azt a szeretetet, amit most tovább adhatnék? Eközben mindez érvényes lehet a házastársunkra is, így ha innen közelítjük meg őt, bizonyára könnyebben megértjük, miért szokott durván vagy visszahúzódoan rea-



Nem az a jó házasság, amelyben nincsenek konfliktusok (ilyen nincs!), hanem az, amelyben egyetértésben dolgoznak a házastársak a konfliktusok megoldásán.

(Pálhegyi Ferenc)

a páromnak is hozzá kell járulnunk és formálnunk kell egymást?javaslom, hogy először ezekben **erősödjünk**, és ezekért **imádkozzunk!**

Ha ezeket elhiszem és vállalom a saját részemet, akkor elgondolkozhatok a következőkön: mi az, ami eltakarja Isten dicsőségét a kapcsolatomban? Képletesen kifejezve: hol van olyan „folt”, ami akadályozza, hogy Isten szeretetének a fénye megvilágítsa a kapcsolatunkat? Lehet, hogy az elmaradó idő, amit nem szánunk egymásra ez a „folt”? Lehet, hogy a túl nagy elvárások a másikkal szemben? Lehet, hogy a saját félelmünk, hogy nem merjük elmondani a párunknak, hogy bánt valami? Lehet,

miért szokta elhanyagolni a számomra fontos dolgokat, miért nem figyel a véleményemre?

Akármi az, ami eddig formált minket, elsődleges szem előtt tartanunk azt, hogy Isten azért küldte a Fiát, hogy megtisztítson minket, meggyógyítsa fájdalmainkat és sérüléseinket és átadja nekünk Isten örök szeretetét! Jézus megtette az első lépést felénk, így az Ő szeretete felszabadíthat minket arra, hogy a következő lépést már mi tegyük meg a társunk felé, akit mellénk rendelt. Az első lépésben tehát **engedjük, hogy Isten szeretete meggyógyítsa a múltbéli sérüléseinket!**

Süll Tamás

A családok védelmében cselekedni Interjú Fazekas Lászlóval, egyházunk püspökével

A múlt tanulságait alapul véve kíván jövőt tervezni Fazekas László. Egyházunk püspökét a családok éve kapcsán kérdeztük a fiatalok és a családok misszionálásával kapcsolatos kihívásokról és az induló óvodaprogramról.

– Elmúlt a reformációs év. Püspök Úr, mit gondol a legfőbb tanulságnak, ami Ön szerint a folytatáshoz szükségeltetik egyházunk, egyháztagjaink számára?

– A visszaemlékezések kapcsán mindenki számára lehetőség nyílt arra, hogy mélyebben is betekintsünk a reformáció kialakulásának és folyamatának a lényegébe, melyből megláthattuk, hogy ma szintén az jelenti számunkra az életünk helyes irányultságát, ha mi is a tiszta ígére építünk. Amit az ige elvégez bennünk, az segít abban, hogy megfelelő módon tudjunk munkálkodni és tanít arra, hogy mindenképpen jól gondoljuk át, hogy szolgálatunkat ebben a világban hogyan tudjuk hatékonyabbá tenni. Úgy érzem, hogy lényegében ugyanazt éljük – persze egy kicsit más módon – a jelenben, mint amit annak idején a reformátorok megtapasztaltak. Mi is érezzük, hogy nem teljesen hatékony a szolgálatunk ebben a mi világunkban, és ha teljesen őszinte akarok lenni, akkor be kell, hogy valljam, hogy egyházunk gyakorlata is bizonyos mértékig megkövült. Van egy kialakított rendszer és rend, amiben próbálunk dolgozni, munkálkodni. És ha az jól megy, vagy bizonyos mértékig sikereket tudunk elérni, akkor azt mondjuk, hogy jó, rendben, tesszük a dolgunkat. Ha pedig nem vagyunk eredményesek, akkor pedig jön a mondat: hiába, ilyen a világ. A reformáció pontosan azt a tüzet hozta el, ami szükséges ma is ahhoz, hogy felelősséggel forduljunk az emberek felé. Hiszen lelkekről van szó, életéről, akiket menteni kell, és pontosan ez az, amiben nekünk sokkal hatékonyabbnak kellene lennünk. Nem szabad megelégednünk csupán azzal, amilyen körülményeink vannak, amik adottak, hanem keresnünk kell az újabbakat, azt, hogy hogyan juthatunk el az emberekhez, hogyan tudjuk őket megmenteni az örök életre. Ez lenne a reformációnak az igazi hatása és akkor a mában, a mostban is indulhatna egy reformáció: a misszió. Sajnos pont a misz-

ziói lelkiület az, amely valahogy kezd el-
laposodni, kiveszni, háttérbe szorulni az életünkben.

– Ha pedig a fiatalok misszionálására gondolunk, akkor azt feltételezem, még nagyobb a kihívás.

– Igen, ez olyan probléma, ami a gyors társadalmi és politikai változásokkal együtt alakult, változott hatalmas tempóban és lemaradtunk. Az egyházak nincsenek teljes mértékben felkészülve arra, hogy az új körülmények között egészen újszerű módon tudjanak közelíteni a fiatalokhoz. Pedig az ő helyzetük a jelenkorban nagyon nehéz, hiszen annyi hatás éri őket és olyan körülmények közé került a fiatalok élete, hogy nagyon-nagyon odafigyelve lehet, kellene hozzájuk közelíteni. Ami feltűnően jellemző a mai fiatalokra, hogy nagyon tájékozottak, ismeretekben gazdagok. Viszont az a lelki táplálék, ami harmonikussá tudja tenni az ember életét, azt nem tudással és ismerettel, iskolákban és képzéseken tudják megszerezni ma sem, hanem azt tőlünk, keresztyénektől kell, hogy megkapják. A nagy kérdés az, hogy ennek az új generációnak hogyan tudjuk ezt találni. Úgy tűnik, hogy a régi keretek már kevésbé alkalmasak erre. Tehát nagyon bölcsen és nagyon okosan kell eljárni, amikor a fiataloknak a missziójáról, az evangelizációjáról beszélünk. Nem tartom feltétlenül bölcs dolognak azt, hogy ha felrúgunk mindent, ami a múltban működött és teljesen újat kezdünk, hanem valahogy a múltra kell építeni és az adott megváltozott körülmények között, jól átlátva a helyzetet, fordulni a fiatalok felé. Ezt a munkát egyházunkban, kimondottan a fiatalokra fókuszálva, a Fiala Reformátusok Szövetsége végzi, ahol nagyon ügyes segítők vannak mind a lelkipásztorok, mind az önkéntesek közt, akik a fiatalok között élnek és maguk is fiatalok. Nagyon remélem, hogy alakulóban van egy olyan megoldás, ami segít abban, hogy mi magunk is tisztábban lássunk és közeledni tudjunk a fiatalokhoz. Főként a gyülekezetek környezetében kallódó ifjúságról van szó, akiknek nincs kapcsolatuk az egyházzal, mert akik az egyházon belül élnek, azok nagyjából tisztában vannak azzal, hogy mit jelent keresztyénnel lenni, miért jó egyházzal, gyülekezettel tartozni.

– Jó lehetőség lesz talán, hogy intenzívebbé váljon a misszió azáltal, hogy egy-

házunk az idei évet a családok évének hirdette meg.

– Igen. A Zsinati Tanács azzal a kéréssel fordult az elmúlt év végén a gyülekezetekhez és az egyházmegyékhez, hogy az egész 2018-as év folyamán szervezzenek olyan alkalmakat, melyek a családokra fókuszálnak, mivel látjuk és tapasztaljuk, hogy a családok nagyon nagy nyomás alatt vannak. Csúsztatások, téves elképzelések, olyan ideológiák kerülnek be a köztudatba, melyek a családok életét, a családok szerepét kérdőjelezzik meg. Egyformásítják a nőt a férfival és ez rengeteg veszélyt rejt magában. Itt van például az Isztambuli Egyezmény, ahol nagyon rafinált módon próbálják elénk adni azt, hogy a nők veszélyeztetettsége és a nők bántalmazása ellen lépnek fel (ami természetesen támogatandó dolog), de mellette becsúsztatnak egy olyan elképzelést, olyan ideológiát, amely már a női és férfi nemet érinti. Az Egyezményben szerepel a gender fogalma, amely szerint az emberek neme egy szociális konstrukció, amely változó lehet, és lényegében független a biológiai valóságtól. Az Egyezmény tehát különválasztja a biológiai és a társadalmi nem fogalmát, ezzel azt sugallva, hogy a kettő két teljesen különböző, egymástól független dolog, továbbá megbélyegzi azokat a vallásokat, amelyek kiállnak amellett, hogy Isten különbözővé teremtette a férfit és a nőt, és támadja a házasság fogalmát. Az Egyezmény kiötölő szerint ugyanis az előbb leírtak mind elvetendőek, szerintük ugyanis például a két nem különbözősége csupán a rossz hagyományos nemi szerepeken, sztereotípiákon alapulnak, amiket cáfolni „kell” az iskolai tananyagokban. Mi természetesen a bibliai alapot fogadjuk el: Isten férfivá és asszonnyá teremtette az embert. Kettlen alkotják az embert, hogy beteljesüljön az Isten akarata, és Istennek a legelső parancsa: szaporodjatok és sokasodjatok, töltsétek be a földet. Akárhogy is vizsgáljuk, az Isten akaratát nem lehet bűn nélkül áthágni. A férfi és a nő, valamint a kapcsolatukból származó utódok alkotják a családot, akik által erőssé válik egy nép, egy nemzet, egy társadalom. Elsődleges feladatunknak tartom azt, hogy ki-ki a saját életével tudjon a környezetében, a saját közegében világitani. Mert ha mi, keresztyének, anélkül lé-

(Folytatás a 9. oldalon)

A családok védelmében cselekedni

Interjú Fazekas Lászlóval, egyházunk püspökével

INTERJÚ

(Befejezés a 8. oldalról)

pünk ki a világba, hogy belül rendezett viszonyaink lennének, akkor az nem lesz hiteles. Hát először kell – és a család éve pontosan ezért lett meghirdetve –, hogy mi, mint egyház, gyülekezetek, egyházmegyék megerősödjünk és vonzóvá tegyük azt a közösséget, amelyben mi mozgunk, amelyben élünk, hogy hitelesen tudjunk nyitni a kereső emberek felé, vagy esetleg fogadni őket, amikor jönnek hozzánk.

– Ez sajnos tényleg így van. A romokban heverő családok, a keresztyének házassági kudarcai láttán sokan azt a következtetést vonják le, hogy a család, mint intézmény az rossz dolog, mert nem működik. Alibit szolgáltatunk a család ellen érvelőknek. De mik az érvek amellet, hogy nem azt kell kidobni, amit mi rosszul működtetünk, hanem hogy meg kell javítana azt?

– Ott történik a hiba, hogy a férfiak és nők nem töltik be azt a szerepet, amit Isten a családoknak szánt. Kezdve azzal,

dennapokat és meg kell élnünk a hitünket. Jó esetben az ember a napi munkavégzés után az otthonába hazamegy a családjához, ahol jól érzi magát, ahol melegséget ad és kap. A család lehet az a háttér, ahol megtapasztaljuk a biztonságot, ami tulajdonképpen példája és alapja kellene, hogy legyen minden más közösségnek is. Nézzük meg, hogy akármilyen más közösségről beszélünk, ideig óráig való dolgokról van szó, mert ezek a közösségek, amelyek alakulnak a környezetünkben nagyon gyorsan átalakulnak, széthullanak, formálódnak.

– A gyermekek nagy többsége az állandóság és biztonság helyett kénytelen az állandó változás bizonytalanságában felnőni. A szülők és a gyermekek is segítségre szorulnak.

– Egyházunk ezért is kezdett bele a családokat szolgáló bölcsődék és óvodák építésébe. Ez az esztendő az építkezések éve is lesz egyházunkban, hála Istennek, hiszen bölcsődék és óvodák épülhetnek fel és át Magyarország Kormánya hatós anyagi támogatásának köszönhe-

gyházi bölcsődék és óvodák lesznek, tehát mintegy százharminc egyházi alkalmazottal, óvopedagógussal gazdagszik majd az egyházunk. Az ő képzésük, továbbképzésük is komoly feladat lesz majd a jövőben. A Szlovákiai Magyar Pedagógusszövetséggel együttműködve zajlanak majd a továbbképzések. A szövetség adja a szakmai irányt, egyházunk pedig a másikat, a lelki irányt szabja meg a pedagógusoknak. Vagyis ez azt jelenti, hogy nem csak szakmai képzés és előrelépés lesz, de lelki vonatkozásban is, lelki téren is zajlik majd az építkezés, mondhatom, megpróbálunk bizonyos fajta teológiai alapképzést adni a pedagógusoknak. Ehhez a nagyon nagy feladathoz, hogy belevágjunk az építkezésbe, erőt tudtunk méríteni abból, hogy egyházunk a második világháború előtt 225-230 oktatási intézménnyel bírt, és fenn tudták tartani azokat. Most pedig lehet majd 16 vagy 18 óvodánk... Tudatosítjuk azt, hogy az elmúlt kommunista rendszer idejében nagyon nehéz volt bármit is javítani, építeni. Arról nem is beszélhetünk, hogy akár oktatási intézménye legyen egy egyháznak vagy egy gyülekezetnek, viszont voltak olyan korszakok amikor a nagy építkezések ideje volt. Ilyennek tekinthetjük mondjuk az 1867-es kiegyezés utáni időszakot, vagy akár a türelmi rendelet utáni időt, amikor sorra épültek fel a templomok, mert tudatosították az emberek, hogy a lehetőségekkel akkor kell élni, amikor adottak a feltételek. Mi is hasonlóképpen tudatosítottuk: ezeknek az intézményeknek a beindítására most nyílt lehetőség. Közel egy éven keresztül zajlottak a tárgyalások, az előkészületek, hogy melyik gyülekezetekben érezték, hogy nem csak lelki erő van, de a jövőbe tekintő bizalom is, hogy fenn tudják tartani az intézményt. Visszatérve a beszélgetésünk elejéhez, ahol a misszió fontosságát hangsúlyoztam, itt is tudatosítani kellett, hogy ha csak megmaradunk a templom falai között, akkor valahol sérül a missziói tevékenységünk. Ez is része a mi missziói ténykedésünknek: a gyermekek életének a formálása, a keresztyén értékrend plántálása az előbb elmondottak miatt is égető feladata az egyháznak. Egyházépítő feladat, lehetőség a hitünk megvallására és a keresztyén értékeknek az átadására.

Kis Lucia



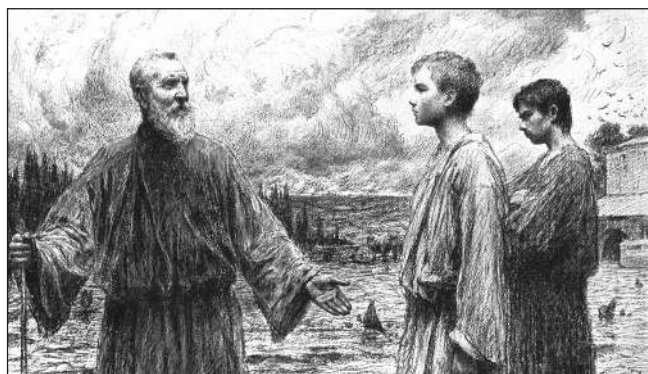
hogy milyen módon keresi meg egyik vagy másik ember a párját, akivel családot alapíthatna, folytatva azzal, hogy milyen módon alakul a férfi és a nő közötti kapcsolat a házasság előtt és után. Ha az alapok nem jók, akkor a felépítmény is rozoga és dűledező lesz. Itt van a dolgoknak a lényege: nem jó alapokra építünk, hanem megyünk a magunk feje után. Pedig a család az a legkisebb közösség, amelyben meg kell élnünk a min-

tően. Somorja, Dunaszerdahely, Komárom, Martos, Hetény, Perbete, Zselíz, Léva, Marcellháza, Füle, Rimaszombat, Tornalja, Rozsnyó, Szepsi, Kassa és Nagykapos. Ezek azok az egyházközségek, ahol már döntés született az építkezések beindításával kapcsolatban. Komáromban és Martoson már a tervdokumentáció is készen van, az engedélyeztetés is megvan és a vállalkozók kiválasztása van soron, akik majd a munkát végzik. Ezek

(Olvasandó: Mt 21,28–32)

A hegy északi oldalán meredek sziklafalak tornyosultak, enyhébb déli oldalán kőfalakkal védett szőlőlugasok húzódtak, melyeket pálmák, ciprusok, cédrusok és olajfák vettek körül. A karcsú ciprusok és cédrusok csendesen hajladoztak a hűs szélben.

– Épp olyanok, mintha táncot lejténének – gondolta magában az idős gazda, aki egy girbegurba törzsű olajfa árnyékában pihent, egy kőpadon. Egyre gyönyörködött a domboldalra kapaszkodó szőlőskertben. Dél felé járt az idő. A madarak mind elnémultak, árnyékba húzódtak. A kora tavaszi nap vidám sugarai egyre cirógatták az új hajtásoktól zöldellő szőlőtöket. A gazda fürkésző tekintete végigsiklott a kerten. Az egyik árnyas lugasban megpillantotta a kutat és a szíve megtelt reménységgel és szeretettel. – De nagyon szeret engem az Úr, hogy mindezt a gyönyörűséget rám bízta! A feleségemmel még házasesetünk kezdetén hoztuk létre ezt a szőlőskertet. Fiatalok voltunk, kitartóak és céltudatosak. Előbb



megtisztítottuk a telket a kövektől és a gízgazoktól, majd lugast építettünk, s kiültettük a szőlővesszőket. Azóta eltelt sok-sok év. A szőlővesszők szőlőtökké terebélyesedtek, a fiaim gyermekből ifjúvá serdültek.

Péter az elsőszülött. Erős fizikumú, lenszőke hajú, sok beszédű és gyors észjárású. A fiatalabb Pál, kicsit felemás jellem. A szívem szomorítója és megvidámítója egyben. Olyan, mint a szél, mely hol lágyan simogat, hol meg ágakat tör és zúz. A teste karcsú, a haja és a szakállá göndör és fekete. Jóval gyengébb fizikumú bátyjánál, de sokkal kitartóbb és jószívűbb. Mindkettőt éppúgy szeretem.

A tüzesen sütő nap már túlhaladt a zeniten, a gazda éppen szedelőzködni kezdett, amikor észrevette, hogy a hegyi ösvényen valaki közeledik feléje. Egy idős, bölcs rabbi volt az, a helyi zsinagógából. A gazda tisztelettel köszöntötte őt és helyet kínálta. Miután letelepedtek az olajfa árnyékában a padra, kötetlenül elbeszélgettek. A gazda friss kútvízzel kínálta a vendéget.

– A kert szép, nagyon szép és reménykeltő! De hol vannak a fiaid? – kérdezte váratlanul a rabbi. – Miért nem dolgoznak a szőlődben?

– Amikor nemrég elérkezett a tavaszi szőlőmetszés ideje, így szóltam az idősebbik fiamhoz: Péter fiam, eredj, s munkálkodjál a szőlőmben! Erre ő szófogadóan ezt felelte: – Megyek, atyám. Aztán mindhiába vártam rá naphosszat, nem jött ki a szőlőbe. Már beborult az ég, s én egyre nyugtalanabb lettem. Nem jön a fiam, nem jön! Pedig megígérte! Szívemet mérhetetlen szomorúság járta át.

– Nagyon is megértelek – mondta a rabbi. – A fiad megígérte, hogy eljön, de nem tartotta be a szavát. Mennyire elszomorító! S a kisebbik fiad?

– Miután láttam, hogy a nagyobbik nem jön, a kisebbikhez fordultam: – Fiam, Pál! Eredj, s munkálkodjál a szőlőmben! Ez a fiam nagyon kiszámíthatatlan, úgyhogy nem is lepett meg nagyon, amikor kerekperccel kijelentette, hogy nem megy ki a szőlőbe. – S mi

volt az indok? – kérdezte a rabbi. – Semmi. Ekkor teljesen elkeseredtem, de kimentem a szőlőbe, s egyre vártam és reménykedtem. Azt gondoltam magamban: mindkét fiam tudja, hogy várom őket... Olyan volt ez a várakozás, mint a kitöltetlen űr igen és nem között. Egyszer csak halkán, váratlanul nyílt a kertajtó, s Pál, a kisebbik fiam félszegen belépett rajta. Mikor megláttam törekeny alakját, tollasodó, sötét szakállát, olyan mérhetetlen boldogság járt át, hogy el sem mondhatom! Eléje siettem és a keblemre öleltem őt. Abban a pillanatban úgy éreztem, hogy ő épp olyan kedves nekem, mint hajdan Jákóbnak József. Még most is a szívemben őrzöm ezt az örömteli találkozást.

– Csoda történt! A te akaratos, kiszámíthatatlan kisebbik fiad eljött. Ő, aki ellenszegült az akaratomnak, aki semmit sem ígért, akitől épp ezért semmit sem várhattál.

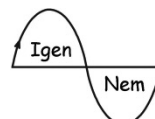
– Igen, mégis eljött! Aztán egész nap serényen dolgozott, egész alkonyatig. A hosszúra nőtt hajtásokat visszametszette, a hónalj-hajtásokat rendre kitepte, a lemetezett vesszőket halomba hordta, majd friss vizet mert a kútból, s meglocsolta a szőlőtöket. Mikor már nagyon kimerült a sok munkától, leült ide mellém, s a fejét a vállamra hajtotta...

– Ez ám a derék fiú! A bölcs fiú örvendeztetni az ő atyját – idézte az Írást megilletődve a rabbi.

– Azóta többször elgondolkodtam a történeten. Az elsőszülöttem nagyon megszorította a szívemet. De a kisebbiknek a tagadás adja meg az erejét. Ha valamire kérik, azt nehezen teszi meg, de amire egy belső késztetés vezet, azt szívésörömmel elvégzi. Most már nyugodt szívvel lehetek, mert tudom, hogy ő folytatni fogja a munkámat. Érzem, hogy kettejük közül ő hasonlít jobban ahhoz az igaz fiúhoz, aki a szeretet után sóvárgó atyai szívemben él: aki igent mond atyjának, majd ígéretéhez híven kimegy a szőlőbe munkálkodni.

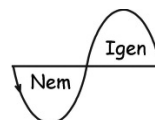
A bölcs rabbi miután meghallgatta az apa történetét a két fiúról, kicsit eltűnődött, majd lehajolt és jobb mutatójával három ábrát rajzolt a porba.

– Ez itt az elsőszülött fiú:



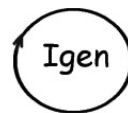
Megígéri apjának, hogy kimegy a szőlőbe, aztán meggondolja magát, és mégsem megy ki.

– Ez meg itt a kisebbik fiú:



Megtagadja apja kérését, de megbánja, s mégis kimegy a szőlőbe.

– Ez meg itt az apa szívében élő drága és igaz fiú:



Igent mond az atyjának, majd ígéretéhez híven kimegy a szőlőbe. Szavai és tettei közt összhang van. Míg a két fiú szíve igen és nem között ingadozik, addig az igaz Fiú szíve egy kerek egész. Ő a Megváltó, Aki Atyja akaratának maradéktalan teljesítője...

A nap már lenyugodni készült, amikor elbúcsúztak. Az idős rabbi tovább folytatta útját a hegyi ösvényen, a gazda pedig visszatért az övéihez. Mikor a városba ért, az ég alján már felragyogtak az első csillagok.

Végh Péter

Szeretet, szolgálat, szeretetszolgálat

Interjú Ibos Henriett diakóniai igazgatóval

Egyházunkban a Diakóniai Központ munkatársai nap mint nap a szeretetszolgálat jegyében fáradoznak. A házi gondozói szolgálat beindításával 2016 óta az általuk alkalmazott hetvennégy szakképzett ápoló több mint nyolcvan rászoruló ember mindennapjáról gondoskodik harmincnégy helyen az ország több pontján. Ibos Henriettet, a Diakóniai Központ igazgatóját kérdeztük.

– Ha össze szeretnénk foglalni a tevékenységüket a házi gondozói szolgálattal kapcsolatban, akkor röviden talán úgy mondhatnánk, hogy a segítségre szoruló és a segíteni tudó ember találja meg egymást az Önök segítségével.

– Igen, ez így van. A felügyeletre, a gondozásra szoruló nyugdíjasok azok elsősorban, akik az ápolójaink közt vannak, de van gyermekbénulásban élő kisfiú is, akit ápolunk. Az ápolóink közt pedig széles a skála: van fiatal anyuka, aki nyáron szülte első gyermekét, de vitális 76 éves nagymama is, akire egy kilencvenéves felügyelete van bízva. Az ápoltak és az ápolók közül nem mindannyian egyházunk tagjai, hanem olyan emberek ők, akik rászorulnak a mások segítségére, és olyanok, akik ezt az ápolói szolgálatot a mi diakóniánkon keresztül szeretnék végezni.

– Tegye meg, hogy elmesél nekünk egy konkrét esetet, hogy miképp talált gondozó és gondozott egymásra az Önök segítségével.

– A következő történet egy a sok közül. 2016-ban a 89 éves tanár úr (aki ugyan még mozgékony volt, de erősen jelentkeztek már nála a demencia jelei), szeretett feleségével, Marika néniel olyan helyzetbe kerültek, ami első pillanatban megoldhatatlannak tűnt. A két mankóval közlekedő Marika néni ugyanis váratlanul kórházba került, így a férje egyedül maradt otthon. A külföldön dolgozó fiuk azonnal hazautazott, de a bácsi állapota – a felesége hiánya miatt – napról napra rohamosan romlott. Szemmel láthatóan szaporodtak a demencia súlyos jelei. Éjjel nem aludt, kóborolt, nappal viszont szinte már kezelhetetlen volt. Egy hét elteltével már ő is bekerült a kórházba. A fiuk kénytelen volt beismerni, hogy a szülei már nem maradhatnak felügyelet nélkül, így elkezdte kutatni, hogy melyik intézetben helyezhetné el őket. Hosszú beszélgetéseket folytatott a szüleiével, hogy megértesse velük, hogy az ő helyzetükben ez lesz a legjobb meg-

oldás. De Marika néni nem tudta ezt elfogadni, és ragaszkodott ahhoz, hogy ameddig csak lehet, maradjanak az otthonukban. Közben megérkezett a fiú felesége is, aki az anyósa pártjára állt. Emlékszem azokra a mondatokra, melyeket az első találkozásunkkor mondott: „A Papa az intézetben meg fog halni, nem bírja ott ki, nem fogja tudni megszokni. Kérem, segítsen!” A diakóniánk épp abban a helyzetben volt, hogy felvehettünk újabb ápolókat, úgyhogy Marika néniék számára felcsillant a remény, hogy megoldódhat a nagy problémájuk. De egyik napról a másikra szakképzett ápolót találni, szintén nem egyszerű, ráadásul csupán tíz napunk volt, hogy beszerezzük a nyomtatványokat és megtaláljunk két ápolót. A papírokat sikerült minden gond nélkül elintéznünk és pár napon belül rátaláltunk egy ápolóra is, akivel megegyeztünk, hogy megejtjük a találkozást Marika néniel. De még mielőtt kiszálltunk volna az autóból, kiderült, hogy az illető nem rendelkezik megfelelő képzettséggel. Folytatódott a keresés. Kérdezősködtünk, érdeklődtünk, nem tud-e valaki szakképzett ápolóról, aki tudna nekünk segíteni. Telefonálni kezdtem. Az első próbálkozásom sikertelen volt. A második is. De a harmadik telitalálat lett: a hölgy minden várakozásunkat felülmúlta. Tíz percen belül ott voltam a ház előtt és vittem a hölgyet Marika nénihez, hogy megismerjék egymást és kiderüljön, el tudják-e egymást fogadni. Azonnal kiderült kettőjük összhangja. Kicsit szusszantunk, majd folytattuk a keresést. Mindannyian tudtuk, hogy egy ember nem fogja bírni ezt a szolgálatot. Mi lesz délután és este, amíg a tanár úr nem alszik el?! Véletlenek nincsenek, ezért hiszem, hogy itt is úgy kellett történnie, ahogy történt. Marika néniéket átment meglátogatni a szomszédjuk, Eszter, aki a kórházba nem jutott be hozzájuk az elfoglaltsága miatt. Eszter, a mi vitális 76 éves nagymamánk, nyugalmazott ápolónő. A közel múltig volt egy ápolta, akinek gondját viselte, de ő meghalt. Mintha megrendelésre érkezett volna! Két nappal az időpont letelte előtt hívott minket boldogan a meny, hogy megvan a másik ápoló is. Sikerült! Marika néniéket napközben szeretettel és alázattal a mosolygós Mónika ápolja, aki reményt hozott az idős házaspár életébe. Délután pedig a szomszéd Eszter kezdi a szolgálatát, aki kitűnően végzi a munkát, a szakképzettségéről nem is beszélve. A havi találkozásainkkor a többi ápolónk

számára nagy példaképül szolgál. Mindig tud tanácsot adni és biztatni. Egy ember, aki hatalmas szívvel rendelkezik és 76 évesen betölti a hivatását.

– Öröm lehet az Önök számára is, amikor ilyen szépen megoldódnak a problémák. Hogy érzi, hol tart a szolgálat két év után?

– Még mindig a formálódás fázisát éljük, amikor a pilléreket kezdjük felrakni az erős alapokra, melyek különböző összetevőkből állnak, de mindenképp különböznek a többi ápolói szolgálatnak az összetevőitől. Nálunk ugyanis ott van az a hozzáadott érték, amit a felebaráti szeretet jelent, és az a küldetéstudat, hogy töltsük be az egyház diakóniai feladatát. Annak a segítségnek, melyet ápolóink nyújtanak, nagyon sokféle megvalósulása van. Ennek havonta tanúi vagyunk, amikor találkozunk az ápolóinkkal. Minden családnak, ahol ott vagyunk, megvan a maga története, csakúgy, mint annak az emberünknek, aki szolgál és segít. 2017 áprilisában saját havilapot kezdtünk kiadni az ápolójaink és ápolóink számára. Minél jobban elmerülünk ebben a szolgálatban, annál inkább tudatosítjuk a fontosságát, de azt is, hogy mi mindent kell és lehet még finomítani, tökéletesíteni benne.

– Mit terveznek az előttünk álló évben?

– Szolgálatunk kiszélesítését tervezzük, valamint az ápolóink továbbképzését, ahol szeretnénk a súlyos demenciában szenvedők speciális igényeire összpontosítani és megtanítani, hogy hogyan lehet egy ápoló segítségére a haldokló betegnek és hozzátartozóinak. Viszont a 2016-ban indított projektünk, amelyen keresztül az ápolóinkat tudtuk alkalmazni, április 30-án sajnos befejeződik. Ez nagy problémát jelent, de bízunk benne, hogy gondjaink megoldódnak. Mint mondtam: nagy szükség van erre a szolgálatra.

– Olvasóink mire idejűnek az olvasásban, bizonyára felteszik a kérdést: mit segíthetnek én?

– Bármiféle segítséget köszönettel fogadunk. Lehet az például bármiféle önkéntes munka vagy anyagi segítség. De hálásak lennénk nagyon, hogyha a törvény adta lehetőséggel élve, az adója két százalékával támogatni tudnák a diakóniánkat és ezáltal a szolgálatot, amit Jézus bízott ránk: egymás terhet hordozzátok. És természetesen nagyon köszönjük, hogyha imádságban hordozzák a mi nem könnyű szolgálatunkat!

–kdl–

„Mindenkor örüljétek, szüntelenül imádkozzatok, mindenért hálaát adjatok, mert ez az Isten akarata Jézus Krisztus által a ti javatokra” (1Thesz 5,16–18).

Ismét egy olyan igever kerül elénk a diakónia rovatban, aminek első látásra semmi köze a szeretetszolgálathoz. Azonban, ha jól meggondoljuk, a három felszólítás tulajdonképpen nem más, mint az egyházi szolgálatnak az „üzemanyaga.” Már korábban írtam ezt a képet az egyik cikkben Jézus Krisztussal és a hittel kapcsolatban. Nem megváltoztatni vagy cáfolni szeretném azt az állítást, inkább kiegészíteni. Akkor ugyanis arról volt szó, hogy Isten kegyelméből származik, „állítódik elő” az üzemanyag. Most pedig arról írnék, hogy mire indít bennünket.

Elsőként öröme szólít fel. Ez az öröm nem valamilyen esemény vagy dolog felett érzett öröm, hanem a keresztyén ember alapvető lelkiállapota azért, mert Isten őt megváltotta, megáldotta. Mivel belülről fakad, ezért független a külső körülményektől. A mai sötét világban ez lehet a keresztyén ember ragyogásának a fénye: „Úgy ragyogjon a ti világosságotok” (Mt 5,16).

Továbbá szüntelen imádságra szólít fel. Nem azt kéri, hogy ne legyen más tevékenységünk, csak az imádság, hanem arra int, hogy az Úrral való kapcsolatunk legyen szünet nélkül való. Úgy, ahogyan a családi kapcsolatainkat is ápoljuk azáltal, hogy szün-

telenül beszélgetünk egymással. Mi, reformátusok néha úgy kezeljük az imádságot, mintha luxuscikk lenne, melyhez csak vasárnaponként jutunk hozzá. Pedig éppen a szüntelenséggel hívja fel a figyelmet Pál arra, hogy az imádság a keresztyén ember életének a része. Mesélték nekem, hogy a régiiek még sáros csizmában a földekről hazajöve is tudtak imádkozni, hálát adni.

A hálaadás az imádság első szava. Mindig. Minden helyzetben. Joachim Langhammer könyvében olvashatunk egy történetet egy prédikátorról, aki biciklivel járt a falvakat, úgy hirdette az igét. Egyszer nagyon megázott. A gyülekezet pedig várta, hogy miért fog hálát adni, hiszen az útja nem volt éppen kellemes. A lelkész felment a szószékre és így imádkozott: *Hálát adok neked Istenem, hogy nem esik mindig ennyire az eső.*

Mi köze mindezeknek a szeretetszolgálathoz? A belülről fakadó öröm ad erőt és reménységet a próbák elhordozásához. Az imádság az a lehetőség, amely még a legszegényebb embernek is a kezében van. A hálaadás pedig a hitből fakadó cselekedet motorja. A szeretetszolgálat tehát hálaadással végzett szolgálat. Mert az Atya adta Krisztust a mi javunkra, ezért szolgálunk mi egymásnak.

Haris Szilárd

Biblia a fiókban

Épp a portán voltam, amikor először találkoztam Ferencel. Édesanyjával együtt érkezett, aki szinte szöges ellentéte volt fiának. Kicsi, mosolygós, illedelmes öregasszony volt, ezzel szemben Ferenc keménykötésű, ingerlékeny, szemeiben egyszerre ott bujkált a gyermeki pajkosság és az elfojtott érzésekből fakadó agresszió. Amikor rákérdeztem a nevére, hogy eleget tegyek a kötelező regisztrációnak, semmit sem felelt, csak az igazolványát mutatta. Először azt gondoltam, hogy nem tud rendesen beszélni, de mint később sűrűn megtapasztaltam, erről szó sem volt. Nem akarta hangosan kiejteni a nevét, nehogy valaki megtudja azt. Ez a nagyfokú óvatosság, mint utóbb megtudtam tőle, valószínűleg oda vezethető vissza, hogy több mint másfél évtizedes „pályafutás” állt a háta mögött különböző büntetés-végrehajtási intézetben.

A kezdeti visszafogottság azonban hamar az ellenkezőjére fordult, és Ferenc az egyik legnagyobb hangadóvá nőtte ki magát. Sokszor úgy viselkedett, mint egy kisgyerek: azzal szórakozott, hogy elváltoztatta a hangját, szándékosan idegesítette a többieket, de olyan is előfordult, hogy rögtönzött „divatbemutatóval” hívta fel magára a figyelmet. Nem lehet csodálkozni a magaviseletén, hiszen talán így próbálta bepótolni elmaradt gyermekkorát, amitől az intézeti nevelés jószereivel megfosztotta, ugyanis családja anyagi körülményei miatt gyermekotthonba került.

Amikor már azt hittem, hogy elég jól ismerem, egyszer csak szokatlan kijelentéssel lepett meg. Arról számolt be kissé önelégült vigyorral az arcán, hogy ő meg akart térni, próbálkozott, de végül felhagyott a kísérletezéssel. Azt javasoltam neki, hogy jöj-

jön el a délutáni alkalomra, figyeljen előítéletek nélkül, és térjünk vissza majd erre a dologra.

Időben be is toppant az istentisztelet idejére, bár nem volt felhőtlen az örömöm, amikor megláttam, hogy két, megjelenésre nem túl bizalomgerjesztő személyt is hozott magával társaságul. Félelmem be is igazolódott: az említett emberek az alkalom körülbelül egynegyedénél viharosan távoztak, hiányzott nekik a fű... Mindezek ellenére Ferenc a helyén maradt, ami óvatos örömmel töltött el. Nem tudni, hogy mekkora szerepet játszott ebben az alkalom utáni szeretetvendégségre készített nagy rakás szalámis szendvics, mindenesetre végigülte az ige hirdetését. Ezek után ajándékoztam neki egy Újszövetséget, amit örömmel elfogadott. Bár nem is ő lett volna, ha nem áll elő valamilyen kifogással, jelen



esetben a szemére panaszkodott, hogy szemüveg nélkül nem tud olvasni. Mikor végre kiküszöböltük ezt a problémát is, nekilátott az olvasgatásnak.

Pár nap múlva azonban visszahozta a Bibliát, mivel állítása szerint nem fér bele a táskájába. Megint a szokásos gyerekes vigyorgással nézett rám. Eltelt egy kis idő, és nem jött több áhítatra, és bár továbbra is szinte mindennap beszélgettünk, látványosan kerülte a komoly témákat.

Egyszer sikerült szereznie egy nagyobb táskát, így felajánlottam neki, hogy most már elteheti az Újszövetséget. Azonban dupla méretű táska ide vagy oda, a Biblia nem fért be... továbbra is egy fiókban várja Ferencet.

„Bepólyálta, és a jászolba fektette, mivel a szálláson nem volt számukra hely” (Lk 2,7).

Ifj. Sebők János

Szerzőnk a hajléktalan-ellátással foglalkozó Tiszta Forrás Alapítványánál dolgozik.

„Ne félj, te kicsiny nyáj, mert tetszett a ti Atyátoknak, hogy néktek adja az országot” (Lk 12,32). Ebbe az igébe kapaszkodik hosszú évek óta a restei reformátusok népe a Kanyapta vidékén. A gyülekezet semmiképpen nem szerette volna, ha nem öntheti ki megtartó Ura előtt háláját; ha méltó köszönetadás nélkül múlt volna el felette a reformációs emléké. November 19-én ünnepi istentisztelet keretében tekintettek vissza a küzdelmes századokra, valamint a szorgos közelmúltra.

„Az Isten igéje a református templom legdrágább ékessége” hirdette **Orémus Zoltán** esperes az *ApCsel 8,26–40* alapján végzett prédikációjában. **Filakovszky Szandra** szavalata után **özv. Kövesdi Jánosné** harangozó tett személyes bizonyosságot áldott Orvosáról. **Mizsák Árpád** gondnoki beszédét az 500 éve megkezdődött reformációval indította, aki elmondta, hogy nem lehet tudni, hogy az egyházközségben kik és hogyan terjesztették el az evangélium tiszta tanítását. Az első írásos feljegyzés 1725-ből való. Amikor pedig a szomszédos buzitaiakat földönfutóvá tette az ellenreformáció vak gyűlölete, egy időre anyaegyházként fogadták lelkészüket, s a tanítólakást parókiaként használták. A négy gyülekezet (Felső- és Alsólánc, Buzita és Reste) sorsa az 1879-es megállapodás értelmében fonódott egybe mindmáig. Két világháború, nemzetszakadás, kitelepítések tragédiái és rendszerváltások viharait túlélő, ám létszámában megcsappant gyülekezet adta az elmúlt években bizonyosságát annak, hogy élni, megmaradni és szolgálni akar Urának.

Köszönet az abaúji kamarakórus tagjainak, akik dicséretükkel is erősítették a jelenlévőket, és a resteiek kis hajléka megtelt az

imádat jó illatával. A huszonhárom tagból álló közösség az elmúlt években lépésről lépésre jutott nemcsak Istene közelségébe, de céljai megvalósítása felé is.

2005 mindenképpen mérföldkőnek számít a megtett úton, amikor megszületett a döntés: az évekig kihasználatlan tanítólakást telkestül eladták a községnek. Ennek köszönhetően indulhatott el a templom felújítása. Az évek során számtalan munka lett elvégezve. A teljesség igénye nélkül: be lett vezetve a gáz, új nyílászárók, villanyvezetékek, úrasztala lett, megtörtént a tetőfestés és a harang villanyosítása, a torony felújítása. Járdá és kapu készült. A 2017-es jubileumi esztendőben pedig a maroknyi közösség a régi, rozsdásodó toronydíszét újíttatta meg, valamint új kakas és csillagdísz került a templomhajó tetőzetére. Végezetül egy ige (*Mt 5,8*) és református címerünk központi jelképe, a Bárány került a templom belső falaira.

Felettünk a csillag ragyog, és a kakas hirdeti a mai Pétereknek: az Úr Jézus minden nyomorúságunk ellenére, mégis szeret; idelelt a Bárány győzedelmes jelképe mondja el szavak nélkül ugyanazt: Istennek semmi áldozat nem volt elég drága, hogy köztünk lakozhasson.

Istennek legyen hála, hogy az Isten háza mind kívül, mind belül, mind környezetében teljesen megújulhatott. Istennek legyen hála, hogy hittestvéreinkkel és az élő Úrral ünnepelhettünk, és ez a huszonhárom választójogú egyháztagot számláló gyülekezet lépésről lépésre, erőről erőre jutott, s bizalommal várja Isten Lelkének belső munkálkodását, reformációját közöttünk.

Mizsák Árpád

Jótekonysági koncert Somorján

December 8-án szervezte meg jótekonysági koncertjét a pozsonyi egyházmegye a kárpátaljai ifjú zenei tehetségek támogatására a Kárpátalja Nincs Egyedül program keretén belül.

A somorjai városi művelődési központban **György András** helybeli lelképásztor, a program koordinátora köszöntötte a megjelenteket, majd **Somogyi Alfréd** esperes igehirdetése következett a *Kol 3,12.15.* alapján. Figyelmeztetett, hogy Isten könyörületességet, jóságot, alázatosságot, szelidséget, türelmet, egymás elhordozását, elviselését és megbocsátást kér tőlünk, miközben mi az Ő szeretettjei vagyunk és szentek, ami minden keresztyén kiváltsága. Ez a kiváltság segít abban, hogy mindaz, amit Isten vár tőlünk, megvalósulhasson.

A jótekonysági koncert első fellépője a somorjai Duna Folk Band volt, akiket a két Junior Prima díjas prímás, Rosonczy-Kovács Mihály és Soós András által vezetett Hungarian Folk Embassy – Ma-

gyar Népzenei Nagykövetség koncertje követett. Zenéjük után **Kálmán Csaba**, a Magyar Református Szeretetszolgálat képviselője kapott szót, aki elmondta, hogy a jelenlévőket összeköti Isten igéje, és az a fajta lelkeség, amely nem multikultúrúra épül, hanem a népnemzeti kultúrára.

Kárpátaljáról érkezett a BorzsaVári zenekar és a Krisz együttes, akiknek Istent dicséror és magyarságunkat, anyanyelvünket erősítő énekeiből a derű, a belső öröm sugárzott. Ezt követően bemutatkozott az a három fiatal is, akik a tavalyi jótekonysági koncert bevételének köszönhetően részesülhettek az általuk óhajtott hangszerben. A kilencéves **Nagy Márk** szaxofont, **Turkó Ádám** harmonikát, **Filep Katalin** pedig gitárt kapott a pozsonyi egyházmegye 2016-os jótekonysági koncertjének összegyűlt adományából.

A Kárpátalja Nincs Egyedül program szervezői 2018. december 8-án újból megszervezik majd a jótekonysági koncertet, hogy ismét találkozzanak a támogatók és a támogatottak.

Iski Ibolya

Hálaadó istentisztelet Bejében

2017. december 9-én a templom külső és belső felújítása, Tompa Mihály költő prédikátor születése 200. évfordulója, Jablonczai János bejei gályarab prédikátor emléktáblája leleplezése és a reformáció évfordulója kapcsán istentisztelet zajlott Bejében, ahol az igehirdetés szolgálatát **Mikos Tamás** rimaszombati besoztott lelképásztor végezte. Igihirdetésében biztatott, hogy ki kell lépünk a kényelmi zónánkból, ki kell mennünk Krisztus Urunk után a „pusztába”, ahol Ő megkísértetett és Isten Fiának bizonyult, aki elment egészen a Golgotára, ahol bűneinkért engesztelő áldozat volt a keresztfán.

Nagy Ákos Róbert esperes Tompa Mihály papköltő bejei működési idejére emlékezett. Hangsúlyozta, hogy Tompa az országos ismertséget odahagyva fogadta el a bejeiek meghívását 1846-ban. Jablonczai János gályarab prédikátor portréját **Csor-**

ba Dávid, sárospataki teológiai tanár rajzolta meg az új kutatások fényében. Ezt követően Csorba Dávid és Nagy Ákos Róbert leleplezték Jablonczai János gályarab prédikátor emléktábláját, miközben a gyülekezet a gályarabok énekének tulajdonított 394. dicséretet énekelt. Nagy Ákos Róbert esperes buzdító beszéde után átadta rendeltetésének a teljesen megújult Isten házát.

A templomi ünnepély **Tóth László** lelképásztor áldásával ért véget. Az ünnepély fényét emelte **Nagy Eszter Réka** szavalata, valamint **Nagy Ákos Csongor** orgonajátéka. Az együttlét végén koszorú került a templom külső falán található tábla alá, mely annak az eseménynek állít emléket, amikor 1847-ben Petőfi Sándor Bejében meglátogatta Tompa Mihályt.

A Gömöri Kulturális Egyesület képviselői, élükön **Zsuponyóné Újváry Mária** putnoki múzeumigazgatóval, vendégül látták az egybegyűlteket a tornaljai Magyar Házban.

Tóth László

2017. december 10-én, a javítási munkálatok után, alázattal és szívünk teljes hálájával léphettünk a felújított templomunkba.

Gyülekezetünk múltjáról eléggé hiányosak az ismereteink. A legrégebbi úrvacsorai poharaink 1647-ből valók és tudhatjuk, hogy templomunk 1893-ban, Tóbiás Gyula lelkipásztor szolgálata idejében épült. 1956 adventjétől 2001 nyaráig, a mintegy 45 évet egybekötő szolgálat **Gyüre Zoltán** lelkipásztor nevéhez fűződik. Munkája nyomán számos építkezés, és sok kedves emlék maradt. Külön öröm volt számunkra, hogy megkülönböztetett szeretettel köszönthettük őt az ünnepségünkön.

Nemzedékünk fáradozását megelőzte a kerítés, a lépcsőzet felújítása, a templomablakok cseréje, majd a tetőzet újrafestése. Fogatkozó, mégis nagy múltú gyülekezetünkre még mindig a tenni akarás a jellemző. 2017 őszén megvalósult a teljes templomfelújítás. Gyülekezetünk hálájának ékes bizonyosága, hogy a decemberi alkalomra Isten hajléka ünnepi díszbe öltö-



Nagy László, a gyülekezet gondnoka beszámolóját tartja.

zött: új terítőt kaptak a padok, a szószék, az úrasztala, valamint új szőnyegeket teríthettünk le: az asszonytestvéreink jószívű adakozásának köszönhetően.

A reformáció 500. évfordulóján egy nyitott Bibliát is elhelyeztünk az úrasztalán, szintén Isten dicsőségére való felajánlasként. Jel ez mindannyiunk előtt, megújulásunk forrása, ahol az Úr Jézus Krisztus nevében, együtt vagyunk Vele. A jelenleg nyolcvannégy főt számláló felsőlánci anyaegyház-köztség kis lélekszáma és számos nehézségei ellenére is igyekszik ősei örökségét megtartani, megőrizni keresztyén gyökereit, hitében hűen megmaradni, az utánunk jövőknek tisztessé-

Komáromban óvoda épül

2017. december 17-én Komáromban letették az egyházunk óvodaprogramjában épülő óvodák közül az elsőnek az alapkövét, mellyel mintegy beindították a programot.

A 100. zsolttár szavaival **Fazekas László** püspök, helybeli lelkész köszöntötte a megjelenteket. A Magyar Kormány képviselőjében **Greza István** kormánybiztos utalt arra, hogy mindennek rendelt ideje van, amelynek a 21. században az a jelentése, hogy eljött a magyar-magyar összefogás ideje. Majd rámutatott arra, hogy az anyaország gazdasági erősödésével juttatni kíván az erőforrásaiból a határon túli magyar közösségek számára is, hiszen „a gyermekekbe fektetett erőforrás a jövőről szól”.

Az ünnepségen **Géresi Róbert** püspökhelyettes beszédében elmondta, hogy húsz helyszínen folytak és folynak egyeztetések, hogy mely települések tudnak bekapcsolódni a program-

séggel továbbadni; az összefogás erejével és hitvalló szolgálattal dicsérni az Urat.

Nagy László



Az Úr kegyelméből negyedik ízben rendezhettük meg a felsőlánci csendes estéket, mellyel az Úr eljövetelére való készülést közös elcsendesedéssel, valamint a lelki, szellemi növekedéssel szerettük volna idén is tartalmasabbá tenni. Szeretettel ajánlottuk fel az igei alkalom lehetőségét a környező gyülekezetek tagjai számára is, hogy december 13-án és 14-én, a felújított felsőlánci templomba várjuk őket. Programunkat nem csupán az adventi örömidőnek, de a reformáció évfordulójának is szenteltük.

December 13-án **Molnár István**, királyhalmeci lelkipásztor tette fel előadásában a kérdést: *Mi az egyház?* Válaszából kiderült, hogy mára nagyon sok minden rátelepedett, vagy éppen lekopott róla, majd közérthetően szólt arról, hogy mi az egyén küldetése a közösségben, hogy milyen szép renddel szerkesztette egybe az egyház Ura a Krisztus testét. **Mudi Róbert** berzetei lelkész, a hátalt, szívből fakadó lelkesedésre és az örömmel végzett szolgálatra, valamint az Úr áldásainak látására hívogató személyes és közvetlen bizonyágtételével.

Másnap előadónk, **Buza Zsolt** rosznyói lelkipásztor szolgálata hiánypótló volt, hiszen Sztárai Mihály, Dévai Bíró Mátyás, Szegedi Kis István, Károli Gáspár, Szenczi Molnár Albert, Méliusz Juhász Péter személye és életműve került közelebb a csendes esték második napi résztvevőihöz. Lélekben mindenképp főhajtással adóztunk áldozatuk előtt, s rácsodálkoztunk, mennyire különbözően és újszerűen töltötték be küldetésüket, mégis ugyanazt az igazságot hirdetve. **Vargha Balázs**, szádéli lelkipásztor szolgálata ékesen csatlakozott az elhangzottakhoz. *Hozzád emelkedem lélekben* címmel zenében hirdette az igét.

Mindkét este a templomi alkalom után keresztyén könyvvásárt rendeztünk. Elmondhatjuk, hogy a csendes esték betöltötték küldetésüket: a reformáció kultúrtörténeti, szellemi, de elsősorban lelki örökségét felmutatták; s annak időszerű kihívásait megláttatták; a *semper reformanda* szüntelenül megújításra sarkalló üzenetét átadták.

Az egyháztól elidegenedett egyháztagok idén sem mozdultak meg ugyan, de akik velünk tartottak, megerősödhetnek a kegyelemben.

-ng-

ba, hogy a helyi viszonyokat jobban ismerő gyülekezetek közössége hozza meg a döntést. A program nem százezer reformátusnak készül, hanem legalább félmillió magyarnak – hangsúlyozta a püspökhelyettes, hiszen a közös keresztyén értékek megjelenítése mentén dolgozik az egyházunk. Keresztyén-keresztyén értékeken alapuló, Krisztusról bizonyosságot tevő, a keresztyén alapértékeket hirdető intézményhálózatot szeretnének megalkotni és létrehozni.

Fazekas László püspök Greza István kormánybiztossal együtt egy időkapuszulát helyezett el az épület alapkövébe **Bugar Béla**, a Híd és **Menyhárt József**, az MKP elnökének a segítségével. Az időkapuszulába került az óvoda látványterve, a nap dokumentálását tartalmazó emléklap és egy rövid helyzetjelentés a felvidéki magyarság és a református egyház helyzetéről.

Az ünnepélyes alapkövetétel a Himnusz eléneklésével zárult.

-ii-

Az Úr kegyelméből 2017. december 17-én szép ünnepre került sor a szürnyegi református gyülekezetben.

A parókia felszentelésének a szolgálatát **Blanár Erik**, a zemp-léni egyházmegye espereshelyettese végezte a *Lk 10,1-9* alapján, aki hangsúlyozta, hogy a parókia nem csak hivatal, hanem a mindenkori lelkészcsalád hajléka is, amelyben a családtagok élete az Úr szolgálatában telik, és Isten dicsőségére mutat. Ezt követően egy időkapzsula felszentelése következett a temetőben, amelybe családi és gyülekezeti fotók, különféle emléktárgyak kerültek. Az alkalmon **Vladimír Geletka** atya, a Szürnyegre beszolgáló görög-katolikus lelkész hirdette Isten ígését. Ezután a hívek serege dicséretet énekelve vonult fel a református templom kertjébe, ahol **id. Demes Tibor**, szürnyegi nyugalmazott lelképásztor leleplezte a reformáció évfordulójára felállított emlékkövet. Igehirdetésében hangsúlyozta, hogy a híveknek szenteknek kell lenniük, mert Isten, akinek a szolgálatában állunk, szent. Ez azt jelenti, hogy Isten akaratát kell követnünk. Kiemelte azt is, hogy a reformáció nem egyszeri alkalom, hanem keresztyén életet kell élnünk napról napra. Emlékeztessen ez az emlékkő – mondta –, hogy sohasem vagyunk olyan jók, hogy ne lehetnék jobbak Istennel és ember-társainkkal szemben.

Ezután a templomban folytatódott az alkalom, ahol a helybeli református lelképásztor (jelen sorok írója) hirdette az ígét. A *Róma 8,31* alapján biztatott, hogy nincs mitől félnünk akkor sem, amikor látjuk, hogy a világ mennyire forrong, és minden bizonytalannak látszik, mert Isten mindenkor erős várunk, oltalmunk és menedékünk, aki pajzsként véd bennünket, Jézus Krisztusban megváltott gyermekeit és választott népét.

A pozsonyi egyházmegye jól vizsgázott

A Pozsonyi Református Egyházmegyében az idei esztendőben is sor került a *Nyilas Misi karácsonya* elnevezésű diakóniai adománygyűjtő programra. A korábbi évekhez hasonlóan az idén is cipős dobozba csomagolt tartós élelmiszert, édességet, játékot, tanszereket, tisztálkodási szereket, nagyon jó állapotban lévő ruhát és cipőt vártak a Nyilas Misi karácsonya adománygyűjtő program szervezői.

A meghirdetett programba tizenhét anyaegyházközség (Apácaszakállas, Csicsó-Kolozsnéma, Csilizpatas, Csilizradvány, Dunaszerdahely, Bős, Ekecs, Jóka, Lakszakállas-Szilas, Nagymegyér, Nemesócsa, Nemesodos, Padány-Bögellő, Réte-Szenc, Somorja, Szap-Nyárad, Tany) kapcsolódott be, de csomagok érkeztek a csicsói alapskolából is, valamint egy-egy család is kivette a részét (Kolozsnémáról, Csicsóról, Rétéről, Kulcsodról, Nagymegyerről) az adományozásból.

December 21-én a gömri régió gyülekezeteibe: Balogtamásira, Pálfalára, Simonyiba, Szalócra, Vígtelekre érkeztek meg a csomagok.

Az adományokból részesült Kárpátalja tizenhárom települése (Palágykomoróc, Galócs, Pálo, Botfalva, Batfa, Ungatarnóc, Ungvár, Korláthelmece, Kiscejóc, Nagygejóc, Tiszaágtelke, Kisdobronya, Rát) és

az eszényi Ritmus néptáncgyűttes tagjai is.

A Nyilas Misi karácsonya adománygyűjtő program megszervezését és az adományok elszállítását a somorjai gyülekezet lel-

kipásztor mutatta be az *Akarsz-e meggyógyulni?* című könyvét. Rámutatott, hogy nincs ember hiba nélkül, bűn nélkül, betegség nélkül, de van egy Orvos, aki mindenféle betegségből meg tud gyó-



gyítani: a názáreti Jézus Krisztus. A szerző a könyvet azoknak ajánlja, akik még nem hisznek Istenben, mert nem ismerik Jézus Krisztust, és a betegségekben járóknak, hogy ne adják fel a reményt, hanem akarjanak meggyógyulni. Szeretné, ha a könyv eligazításul szolgálna a kételkedőknek, a hinni nem akaróknak és nem tudóknak is.

A bemutatót követően szeretetvendégség vette kezdetét a helyi kultúrházban. Köszönet illeti e szép ünnepség szervezőit, a Szentháromság Isten nevére pedig szálljon örök dicséret, dicsőség, tisztesség és hálaadás!

Kozár Péter

kipásztor, **György András** és **Bucsuházy István**, az egyházközség főgondnoka, az egyházmegye világi főjegyzője vállalta magára, az adománygyűjtés szervezője pedig **Misák Alica**, csilizpatasi lelképásztor volt.

–ii–

NEKROLÓG

TÖKÉCZKI LÁSZLÓ (1951–2018)



Január 23-án a budapesti Fiumei Úti Sírkertben a református egyház szer-tartása szerinti gyászistentiszteleten vettek búcsút tisztelői Tökéczki László egyetemi docenstől, a Dunamelléki Református Egyházkerület főgondnokától, aki hatvanhat évesen, janu-

ár 8-án, rövid betegség után hunyt el. A temetésen a hozzátartozók mellett jelen voltak a Kárpát-medencei református egyházak püspökei, főgondnokai, lelképásztorok, kollégák, barátok. Magyarország Kormánya részéről megjelent Orbán Viktor miniszterelnök, Kövér László, a Parlament elnöke, Balog Zoltán miniszter is. Az ígehirdetés szolgálatát Bogárdi Szabó István, a dunamelléki egyházkerület püspöke végezte. A kormány és a barátok nevében Balog Zoltán miniszter, a Magyar Tudományos Akadémia nevében pedig Vizi E. Szilveszter, az Akadémia tiszteletbeli elnöke búcsúzott. Egyházunk nevében Fazekas László püspök és Fekete Vince főgondnok nyilvánított részvétet és búcsúzott az egyházunk lelképásztorait is képző, történelmi tisztánlátásukat segítő tudóstól. „Az igaznak az emlékezete áldott” (Péld 10,7a).

–fi–

Elnöki fogadás. Január 11-én Andrej Kiska köztársasági elnök a pozsonyi Gracchovics-palotában újévi fogadást tartott a szlovákiai történelmi egyházak és vallási felekezetek képviselői részére. Egyházunkat Fazekas László püspök képviselte.

SZEÖT. Január 11-én a Szlovákiai Egyházak Ökumenikus Tanácsa a Szlovákiai Evangélikus Egyház pozsonyi székházában megtartotta soron következő ülését. Különlegessége az ülésnek az volt, hogy megtisztelte jelenlétével Stanislav Zvolenský, pozsonyi érsek, a Katolikus Püspöki Konferencia elnöke, Ján Babjak, görögkatolikus érsek-metropolita és Juraj, görögkeleti érsek is. Az együttléttémája elsősorban a január 14-i ökumenikus istentisztelet liturgiájának a megbeszélése volt, másodsorban ismételtlen egyeztetés történt a házasság és a család kérdésében, amely kapcsán minden egyházi képviselő a bibliai alapokhoz ragaszkodik. Elhatározás született egy szélesebb körű egyházi fórum összehívására, amelyen a szlo-

Pályázat

A Serkei Református Egyházközség a Szlovákiai Református Keresztyén Egyház 3/2012-es számú, a lelkészek választásáról szóló törvénye 6. § (2) bekezdésével összhangban pályázatot hirdet a megüresedett lelkészi állás betöltésére.

A gyülekezet – melynek a liturgiában használt nyelve a magyar – a lelkésznek biztosítja a teljes gyülekezeti fenntartású lakhatást. A gyülekezet elvárja a gyülekezeti lelkészi szolgálattal járó általános szolgáltatások teljes körű és önálló ellátását.

Pályázhatnak mindazon lelkészek, akik teljesítik a Szlovákiai Református Keresztyén Egyház általános érvényű belső jogszabályai idevonatkozó rendelkezéseit. A gyülekezet fontosnak tartja, hogy a pályázó lelkész a gyermekekkel, ifjúsággal szívesen foglalkozzon, továbbá elvárja, hogy a kántori szolgálatban és a kórus vezetésében részt vállaljon.

Benyújtandó dokumentum: részletes önéletrajz a lelkészi szolgálatban eltöltött évek feltüntetésével.

Pályázati határidő: **2018. március 31.**

A pályázattal kapcsolatban bővebb információt a gyülekezet helyettes lelképásztora, **Szókéné Orémus Zsuzsanna** nyújt a következő telefonszámon: 0907/029 697.

A pályázatokat az alábbi címre kell elküldeni: Gömői Református Egyházmegye Esperesi Hivatala, Chanava 155, 980 44 Lenartovce. A borítékon kérjük feltüntetni: Pályázat.

vákiai egyházak püspökei és képviselői vennének részt. Erre előreláthatólag február 13-án az erdőbádonyi (Badín) Xavéri Szent Ferenc római katolikus papi szeminariumban kerül sor.

Történelmi évforduló. Január 12-én és 13-án a Tordai Országgyűlés 1568. január 5-e és 13-a közt lezajló eseményeire emlékeztek a romániai történelmi egyházakkal közösen a Generális Konvent tag-egyházainak képviselői Kolozsvárott és Tordán. Egyházunkat Géresi Róbert püspökhelyettes és Fekete Vince főgondnok képviselték. 450 éve Tordán törvénybe foglalták a lelkiismereti és vallásszabadsági jogot mindenki számára, jóval megelőzve ezzel a világ többi országát. Az erdélyi szász és magyar protestáns egyházak együtt kérik a magyar Országgyűlést, Románia Parlamentjét és az Európai Parlamentet, hogy nyilvánítsák a tordai ediktumot kiemelt jelentőségű dokumentumként, január 13-át pedig a vallásszabadság napjává.

Ökumenikus imahét. Január 14-én a pozsonyi református templomból közvetítette a Szlovák Televízió az ökumeni-

Pályázat

A Rozsnyói Református Egyházközség, mint a Rozsnyói Református Egyházközség Alapiskolája alapító-fenntartója pályázatot ír ki az iskola igazgatói állásának 2018. augusztus 1-jétől történő betöltésére.

A pályázó iránt támasztott feltételek a Szlovákiai Református Keresztyén Egyház 1/2000-es számú törvényében foglaltak szerint a következők:

- legyen református vallású, konfirmált és aktív gyülekezeti tag;
- rendelkezzen katechetikai végzettséggel, vagy megszerzése legyen folyamatban;
- rendelkezzen az adott intézménytípusra előírt pedagógiai végzettséggel és legalább öt éves szakmai gyakorlattal;
- életvitele erkölcsös, magánélete rendezett legyen;
- legyen alkalmas a vezetésre.

A pályázó írja le a Rozsnyói Református Egyházközség Alapiskolája vezetésére vonatkozó elképzeléseit és **2018. április 30-ig** küldje el az önéletrajzát, a konfirmációját és végzettségét igazoló okiratok másolatát, valamint a gyülekezete lelképásztorának ajánlását a következő címre: Református Lelkészi Hivatal, Kósa-Schopper u. 25., 048 01 Rožňava. Mindez legyen zárt borítékban, amelyen kérjük feltüntetni: Pályázat.

kus imahét nyitó istentiszteletét. Az istentiszteleten a történelmi egyházak és vallási felekezetek képviselői mellett részt vett Juraj Gajdoš honvédelmi miniszter és Ján Juran, a Kulturális Minisztérium Egyházügyi Osztályának igazgatója is. Az ige hirdetés szolgálatát Fazekas László püspök végezte.

Püspökszentelés. Január 19-én a Horvátországi Magyar Református Kálvini Egyház beiktatta új püspökét, a kelet-szlavóniai Harashti gyülekezet lelképásztora, Szenn Péter személyében. Az ünnepségen egyházunkat Fazekas László püspök és Porubán Ferenc főgondnok helyettes képviselte.

A Pátria rádió református műsorai:

Február 11-én Szabóné Köblös Valéria Nagymegyer-izsapi lelképásztor Saul megtérésével kapcsolatos gondolatait adja közre.

Február 25-én Szencziné Varga Csilla Pádány-böggellői lelképásztor a börtönnel kapcsolatos gondolatait osztja meg a hallgatókkal.

Március 11-én Tóth Zoltán garamlöki lelképásztor Péter apostol Liddában és Joppában tett csodáinak hatásáról és jelentőségéről szól a hallgatókhoz.

A Világosság egyházi műsort vasárnap 7.05-kor közvetíti a Pátria rádió, az ismétlésre másnap, hétfőn 13.05-kor kerül sor.

(A műsor a közvetítést követő naptól meghallgatható a Sola rádió honlapján is: <http://refradio.eu/radio/sola/vilagosság/>)

Szerkesztő-műsorvezető: Iski Ibolya

KÁLVINISTA SZEMLE

A Szlovákiai Református Keresztyén Egyház hivatalos lapja. A kiadó címe:

Jókai u. 34., 945 01 Komárno.

Cégbejegyzési szám: 00179191

Megjelenik havonta.

Főszerkesztő: Fazekas László

Szerkesztő: Kis Lucia

Titkár és lapterjesztő: Kis Lucia

Előfizethető a református lelkészi

hivatalokban és a szerkesztőség

címén.

Előfizetési díj: egy (kalendáriumi) évre

4,20 euró.

A lapterjesztést a szerkesztőség végzi:

930 10 Dolný Štál (Alistál) 386.

E-mail: ksz@reformata.sk

Telefon: 031/55 90 141

A kéziratokat nem őrizzük meg, nem küldjük vissza, rövidítésük és szerkesztésük jogát fenntartjuk.

Nyomdai előkészítés: Kis Lukács

Nyomja: Reproffset, Dunaszerdahely

ISSN: 1335-7298

Nyilvántartási szám: EV 3628/09